

Interventieboek

Alcoholmatiging jeugd regio IJsselland

19 december 2007

Interventie 1 Productnaam	 Publiekscampagne 'Minder drank, Meer score!'
Omschrijving	<p>De publiekscampagne is geen 'losstaande' interventie, maar dient als start waarna de uitvoering van de verschillende interventies in gang worden gezet en de maatregelen worden uitgevoerd. In de campagne worden ouders bewust gemaakt van de risico's van alcoholgebruik door kinderen en het feit dat ze zelf een belangrijke rol hebben in het uitstellen van het alcoholgebruik bij hun kinderen. De centrale boodschap van de campagne wordt het drinken van alcohol op jonge leeftijd zo lang mogelijk uit te stellen.</p> <p>De campagne dient gekoppeld te worden aan een communicatieplan.</p> <p>Voor het creëren van draagvlak en het implementeren van de campagne in de regio dient gebruik te worden gemaakt van de bestaande infrastructuur en lokale netwerken zoals opvoedsteunpunten, kansnetwerk etc. Ook intermediairs als huisartsen, maatschappelijk werkers, bureau jeugdzorg, scholen, horecaondernemers etc. dienen betrokken te worden. De campagne kan lokaal worden ingevuld, waarbij gebruik gemaakt wordt van bestaande landelijke materialen (zoals folders en websites, de alcoholinfolijn) en regionaal kunnen bruikbare tools (zoals draaiboek, ideeënlijst, beeldmerk etc.) worden verzameld en ontwikkeld.</p> <p>Dit najaar gaat landelijk de campagne alcohol en opvoeding van start, mogelijk kan hierbij aangehaakt worden.</p>
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> - Ouders van kinderen in de leeftijd van 10-16 jaar - Jongeren in de leeftijd van 10-16 jaar - Algemeen publiek
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Ouders informeren over het de nieuwe gezondheidsboodschap: 'geen alcohol onder de 16'; - Ouders zijn zich bewust van de risico's van drinken op jonge leeftijd; - Ouders weten waar zij terecht kunnen voor advies of ondersteuning.
Leefgebied	☒ Thuis ☐ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	

	<p>De campagne wordt lokaal vormgegeven met de gemeente als regievoerder. De gemeente werkt samen met beroepskrachten die in contact komen met ouders en of kinderen van 10-16 jaar de campagne en bijbehorende communicatieplan uit.</p> <p>Onderdelen van de campagne kunnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brief vanuit de gemeente waarin zij aangeeft zich zorgen te maken over het alcoholgebruik van de jongeren en het aankondigen van de interventies die in de gemeente van start gaan; - aandacht vragen voor (landelijke) websites of de landelijke alcoholinfolijn, waar ouders terecht kunnen met vragen; - het inzetten van de alcoholtentoonstelling op verschillende plekken in een gemeente; - het verspreiden van de landelijke folder 'voorkom alcohol schade bij uw kind' via intermediairs onder ouders; - artikelen in huis aan huisbladen of de kabelkrant met een wekelijkse vaste column; - gezondheidsmarkt; - (tijdelijke) chatservice voor ouders met vragen; - grootschalige dranktest op scholen; - het organiseren van een gezamenlijke bijeenkomst tussen ouders en jongeren, waarbij zij met elkaar in debat gaan (zoals het lagerhuis) over alcohol; - een ludiek, aandachttrekkende actie zoals in gemeente... regent het pils, waarbij door enkele luchtballonnen een regen aan consumptiebonnen wordt verzorgd waarvoor mensen 'gemeentepils' kunnen krijgen; <p>etc.</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja (toelichting) Er is veel ervaring met het organiseren van campagnes op landelijk, regionaal en lokaal niveau. Deze campagne is niet eerder uitgevoerd.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Gemeente
(Beoogde) samenwerkingspartners	GGD regio IJssel-Vecht Tactus Verslavingszorg Politie Scholen, sportclubs, horeca etc. Opvoedsteunpunten, bestaande netwerken etc.
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee ☐ Ja (toelichting) Een campagne op zichzelf heeft geen effect op kennis of gedrag en is alleen zinvol als onderdeel (start) van een meer omvattende interventie.
Kosten	Het is niet mogelijk om een inschatting van de kosten te maken, dit hangt af van de grootte van de campagne, de in te zetten

	activiteiten en het aantal inwoners van een gemeente.
Verantwoordingswijze	Nader te bepalen
Overig	

Interventie 2 Productnaam	Voorlichtingsbijeenkomst voor ouders Thema: alcohol en opvoeding
Omschrijving	<p>Voorlichtingsbijeenkomst over 'alcohol en opvoeding' voor ouders van kinderen en jongeren in de leeftijd van 10 – 18 jaar. De voorlichtingsbijeenkomsten kunnen gekoppeld zijn aan een preventieproject op een basisschool of school voor voortgezet onderwijs, maar kunnen ook door andere organisaties of groepen buiten het onderwijs worden aangevraagd.</p>
Doelgroep	<p>Primair: ouders van kinderen en jongeren in de leeftijd van 10 – 18 jaar.</p> <p>Secundair: kinderen en jongeren van de betreffende ouders.</p>
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - het overbrengen van feiten en informatie over alcohol aan ouders; - ouders wijzen op het belang van alcoholpreventie en op de rol die ouders spelen in de preventie van schadelijk gebruik door jongeren; - het geven van adviezen en het bieden van handvatten over hoe ouders aandacht aan alcohol kunnen geven in de opvoeding en hoe zij grenzen kunnen stellen aan het gebruik.
Leefgebied	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Thuis ☒ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>De voorlichtingsbijeenkomst wordt op locatie uitgevoerd door een preventiefunctaris en duurt 2 uur. De bijeenkomst bestaat enerzijds uit het aanbieden van recente informatie over alcohol en cijfers van gebruik, anderzijds wordt aan de hand van een discussie over casussen aandacht besteed aan alcoholgebruik binnen de opvoedingspraktijk.</p> <p>De voorlichtingsbijeenkomst wordt afgestemd op de leeftijd van de kinderen van de ouders (bijvoorbeeld 10-12 jaar, 12-14 of 15-18 jaar).</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Nee ☒ Ja, zeer regelmatig worden ouderbijeenkomsten uitgevoerd met als thema alcohol en opvoeding
(Beoogde) uitvoerende instantie	<p>Tactus Verslavingszorg</p>
(Beoogde) samenwerkingspartners	<p>-</p>

Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee ☐ Ja (toelichting)
Kosten	Een voorlichting kost: 614,24 euro per bijeenkomst. De kosten zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.
Verantwoordingswijze	De avond kan schriftelijk worden geëvalueerd.
Overig	

Interventie 3	
Productnaam	Cursus Pubers en alcohol (2 bijeenkomsten)
Omschrijving	Twee bijeenkomsten voor ouders over het thema "pubers en alcohol"
Doelgroep	Primair: Ouders met kinderen en jongeren in de leeftijd van 10 – 16 jaar Secundair: Kinderen en jongeren van de betreffende ouders
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Ouders / opvoeders kennen de effecten en de risico's van overmatig alcoholgebruik. - Ouders / opvoeders zijn zich bewust van hun mogelijkheden om met hun kinderen te communiceren over het gebruik van alcohol. - Ouders / opvoeders maken afspraken met hun kinderen over gebruik van alcohol. - Ouders / opvoeders hebben de mogelijkheid om met elkaar van gedachten te wisselen over hoe ze aandacht kunnen geven aan gebruik van alcohol in de opvoeding.
Leefgebied	☒ Thuis ☐ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>De cursus bestaat uit twee bijeenkomsten van twee uur. Op de eerste avond wordt ingegaan op de effecten en risico's van alcohol en de leefwereld van pubers. De tweede avond wordt er stilgestaan bij hoe en wanneer ouders invloed uit kunnen oefenen op hun puber en hoe zij kunnen communiceren met hun kind. Verder zijn het stellen van grenzen en het geven van een goed voorbeeld thema's die aan de orde komen</p> <p>De werving van de cursus kan gedaan worden door Tactus Verslavingszorg alsook door de scholen of andere partners in de regio</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, de cursus is meerdere malen uitgevoerd door Tactus Verslavingszorg.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg
(Beoogde) samenwerkingspartners	Basischolen en scholen voor voortgezet onderwijs Opvoedsteunpunten

	Sociaal cultureel werk
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee, Tactus Verslavingszorg heeft wel een onderzoek gedaan naar de ervaringen van ouders op de cursus. De cursus wordt positief ervaren en geeft ouders het gevoel handvaten te hebben om in gesprek te gaan met hun kinderen. ☐ Ja (toelichting)
Kosten	€ 1228,48 (exclusief werving) per cursus van twee bijeenkomsten, € 2303,40 (inclusief werving). Voor ouders zijn hieraan geen kosten verbonden. Deze kosten zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.
Verantwoordingswijze	Er wordt schriftelijk geëvalueerd
Overig	

Interventie 4	Cursus Omgaan met Pubers (5 bijeenkomsten)
Productnaam	
Omschrijving	Een activiteit voor ouders als steun bij het opvoeden van pubers.
Doelgroep	Primair: Ouders van jongeren in de leeftijd van 10-16 jaar Secundair: Jongeren in de leeftijd van 10-16 jaar
Doelstelling(en)	Communicatie tussen ouders en pubers te optimaliseren Ouders de gelegenheid bieden ervaringen uit te wisselen met andere ouders.
Leefgebied	☒ Thuis ☐ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	In vijf bijeenkomsten krijgen ouders vaardigheden aangeleerd om beter om te gaan met hun pubers. De bijeenkomsten gaan over de veranderingen in de pubertijd, het praten met je puber, luisteren, grenzen stellen en 1 avond gaat specifiek over het omgaan met alcohol (en andere genotmiddelen). Deze avond kan door Stichting Cad worden verzorgd.
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, de cursus is ontwikkeld door het NIGZ en deze cursus is al een aantal keren uitgevoerd.
(Beoogde) uitvoerende instantie	GGD en AMW
(Beoogde) samenwerkingspartners	Tactus Verslavingszorg
Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☒ Ja, het NIGZ heeft de effecten van de cursus onderzocht
Kosten	De kosten voor het organiseren en uitvoeren van 1 cursus (5 bijeenkomsten) bedragen 1.350,- euro (inclusief materiaal, exclusief PR)
Verantwoordingswijze	De cursus wordt schriftelijk geëvalueerd middels evaluatieformulieren
Overig	Uit ervaring weten we dat ouders zich niet makkelijk opgeven voor

	een preventie cursus. Er is veel belangstelling voor de extra avond over alcohol (en of andere genotmiddelen). Door bij de werving gebruik te maken van samenwerkingspartners wordt de drempel voor ouders lager. Ook is het belangrijk een goede, laagdrempelige locatie uit te kiezen.
--	--

Interventie 5 Productnaam	Peerproject voor ouders
Omschrijving	Dit betreft een project waarbij ouders elkaar ondersteunen bij problemen op het gebied van het alcoholgebruik van hun kinderen. Een groep ouders (representatief voor de betreffende plaats/sociale groepering) wordt getraind door de instelling voor verslavingszorg. Tijdens de training leveren ouders zelf input voor de aanpak en interventie; zij staan immers dichtbij de doelgroep. De getrainde ouders zijn vervolgens in staat om andere ouders te informeren en te ondersteunen op het gebied van alcohol en opvoeding. De getrainde ouders fungeren hierbij als 'peers' (gelijken) voor de te bereiken ouders.
Doelgroep	Primair: ouders van jongeren in de leeftijd van 10 – 16 jaar. Secundair: jongeren in de leeftijd van 10 – 16 jaar
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Ouders delen ervaringen op het gebied van alcoholgebruik in de opvoeding en leren van elkaar; - Ouders voelen zich gesteund door andere ouders op het gebied van alcohol en opvoeding; - Ouders vermeerderen hun kennis over alcohol en eventueel andere drugs; - Ouders kennen de weg naar en het aanbod van, de instelling voor verslavingszorg in hun regio.
Leefgebied	☒ Thuis ☐ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☒ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☒ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>In samenwerking met de gekozen partners zal een projectplan worden geschreven waarin de werving en begeleiding van de peerouders staat beschreven, als ook de kaders van de door peerouders uit te voeren interventies richting de andere ouders en de afronding/ evaluatie van het geheel.</p> <p>Dit project betreft een ontwikkeltraject. Op basis van de ervaring met peerprojecten met jongeren weten we dat de werving een tijdrovend onderdeel betreft. Het is daarom van belang om in samenwerking met andere partners de werving te verzorgen.</p>
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg
(Beoogde) samenwerkingspartners	Partners welke contact hebben met ouders van opgroeiende kinderen, zoals BJZ, scholen, sociaal cultureel werk, AMW, thuiszorg, GGD, (EHBO) ziekenhuizen, politie etc.
Reeds uitgevoerd?	☒ Nee

	Een peerproject voor ouders zoals hierboven omschreven is nog niet eerder uitgevoerd.
Effectiviteit onderzocht?	☒ Nee Een peerproject voor ouders zoals hierboven omschreven is nog niet eerder uitgevoerd. Het is dan ook een innovatief project. Het inzetten van de peermethode bij jongeren is wel bekend en veelbelovend qua effectiviteit.
Kosten	De kosten delen we op in: - Werving (+ samenwerking andere partners): 50-200 uur - Training en begeleiding peergroep : 200 uur - Materiaalkosten 3.000,- euro De minimale kosten per peergroep bedragen 22.195,-- euro De maximale kosten per peergroep bedragen 33.712,-- euro Deze kosten zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.
Verantwoordingswijze	Nader te bepalen
Overig	<u>Beknopte achtergrondinformatie over de peer methode:</u> Het kenmerk van een peergroep is dat een peer (opleider/ voorlichter) en de te bereiken doelgroep uit dezelfde sociale groepering afkomstig zijn. Een peerinterventie wordt ontworpen <i>door én voor</i> de betreffende groep. Aangenomen wordt dat de zogenaamde peers de informatie beter kunnen overbrengen, omdat de doelgroep zich goed kan identificeren met de peers. De peermethode wordt daarom ook gebruikt voor moeilijk bereikbare groepen. Bovendien wordt gesteld dat 'peers' fungeren als positieve rolmodellen voor de doelgroep. Groepsmethoden, waaronder de peer groep methode, zijn goed in staat om kennis te vermeerderen bij de doelgroep (discussie vergemakkelijkt de kennisvermeerdering), ze helpen bij een stukje bewustwording van problemen en gevoelens en ze helpen om problemen te concretiseren en formuleren. Daarnaast kan een dergelijke methode leiden tot verandering van bestaande normen in groepen en kunnen groepsmethoden de doelgroep helpen om een eigen mening te vormen over een ontwikkeling of een probleem. Onderzoek toont ook aan dat groepsmethoden in staat zijn om tot gedragsverandering te leiden. (Koelen MA en van den Ban AW, 2002)

Interventie 6 Productnaam	Homeparty
Omschrijving	De homeparty is een laagdrempelige interventie voor het werven en voorlichten van moeilijk bereikbare autochtone en allochtone ouders over het gebruik van alcohol (en of andere genotmiddelen) door hun kinderen
Doelgroep	Primair: moeilijk bereikbare autochtone en allochtone ouders van kinderen in de leeftijd van 10-16 jaar Secundair: kinderen en jongeren van de betreffende ouders
Doelstellingen	Homeparty's hebben als doel om de risico's van het alcoholgebruik door jongeren te verminderen of te voorkomen. Om dat doel te bereiken worden hun ouders gesteund in hun opvoedingsvaardigheden door: - het aanreiken van vaardigheden en het bespreekbaar maken van omgaan met alcohol (en of andere genotmiddelen) binnen de opvoeding. Om dit doel te bereiken, zal in de praktijk vaak eerst aandacht besteed moeten worden aan (sub)doelen als: - het vermeerderen van feitelijke en betrouwbare kennis bij ouders over alcohol (en of drugs, roken en gokken) - het stimuleren van informatiezoekend gedrag bij ouders, als het gaat om alcohol (en of drugs, roken en gokken) - het vergroten van de bekendheid met de verslavingszorg en relevante hulpverleningsorganisaties
Leefgebied	☒ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	De interventie is gebaseerd op de welbekende 'Tupperware' methode: preventiewerkers werven sleutelfiguren die toegang hebben tot de beoogde doelgroep, sleutelfiguren werven gastouders en gastouders werven ouders om deel te nemen aan een homeparty. De gastouder nodigt tussen de vijf en twaalf ouders uit. Dit zijn vaak vrienden, familieleden of kennissen. Tijdens de voorlichting wordt er gevraagd of de volgende voorlichting door een van de andere aanwezigen georganiseerd kan worden. De homeparty zelf is een huiskamerbijeenkomst, in een vertrouwde sfeer bij ouders thuis. De bijeenkomst duurt maximaal twee uur. Een homeparty wordt opgezet en mede uitgevoerd door een preventiewerker. Deze geeft voorlichting over alcohol en of drugs, afgestemd op de vragen en behoeften van de aanwezige ouders. Het accent ligt op kennisoverdracht aan, opvoedingsvaardigheden van en attitudevorming van de ouders.

	<p>De homeparty kan op verschillende niveaus worden ingezet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een homeparty is een geïntegreerd onderdeel van een breder opgezet preventieproject in de wijk, regio of gemeente. Dit is de ideale situatie. - Een homeparty kan een opstap zijn voor vervolgactiviteiten voor dezelfde groep ouders of voor een andere doelgroep. - Een homeparty kan uitgevoerd worden als een op zichzelf staande voorlichtingsactiviteit met wisselende oudergroepen. <p>Met name de werving vraagt veel tijd waardoor het een tijdsintensieve methode is</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, de homeparty wordt door het gehele land uitgevoerd.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg.
(Beoogde) samenwerkingspartners	Samenwerkingspartners kunnen ondersteunen bij het zoeken naar een ingang bij de moeilijk bereikbare doelgroepen. Te denken valt aan: buurtverenigingen, sociaal cultureel werk, allochtone organisaties etc.
Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☒ Ja, de homeparty is een interventie die ontwikkeld is door Instellingen voor Verslavingszorg in samenwerking met het Trimbos-instituut. Er heeft een procesevaluatie plaatsgevonden. De conclusie is dat de interventie veelbelovend is en dat het een geschikte interventie is voor het bereiken van oudergroepen die niet met de reguliere ouderactiviteiten worden bereikt.
Kosten	De homeparty dient gezien te worden als een project. Een project waarbij de werving veel tijd vraagt. De kosten van Tactus verslavingszorg variëren tussen € 1305,26 - € 10.979,54 afhankelijk van de mate van investering in de werving. (Indien lokale netwerkpartners een rol hebben in de werving van een gastouder kan de ureninvestering t.b.v. de werving voor een 1 ^e party verkleind worden). In afstemming met de gemeente kan de werkwijze worden bepaald. Deze kosten zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.
Verantwoordingswijze	De bijeenkomst wordt schriftelijk geëvalueerd
Overig	

Interventie 7 Productnaam	Talk 'n Joy - KVO (Kinderen van verslaafde ouders)
Omschrijving	<p>Opgroeien in een gezin met een aan alcohol (of drugs of gokken) verslaafde ouder betekent voor veel kinderen opgroeien onder moeilijke omstandigheden.</p> <p>Onderstaande interventies kunnen gezamenlijk maar ook afzonderlijk van elkaar worden ingezet.</p> <p>Talk 'n Joy club is een laagdrempelige club waar kinderen en jongeren elkaar kunnen ontmoeten en samen tal van activiteiten ondernemen. De groep vindt plaats in een buurtcentrum, op school of een andere plaats die voor jongeren goed bereikbaar en toegankelijk is. De club komt wekelijks bij elkaar na schooltijd (8-15 jarigen) of in de avonden (16-23 jarigen).</p> <p>Vakantieweek Talk 'n Joy Jaarlijks wordt er door Tactus Verslavingszorg een vakantieweek georganiseerd speciaal voor kinderen van verslaafde ouders.</p>
Doelgroep	<p>Jongeren in de leeftijd van 8-24 jaar die opgroeien (of opgegroeid) zijn in een gezin met ten minste één ouder met verslavingsproblemen. Er wordt rekening gehouden met de leeftijd en ontwikkelingsfase van de kinderen, zodat zij meer aansluiting vinden bij elkaar.</p>
Doelstelling(en)	<p>De centrale doelstelling van beide onderdelen in dit project is het vergroten van de veerkracht (resilience) van kinderen van verslaafde ouders en het zodoende bijdragen aan het voorkomen van ernstige psychosociale problemen bij deze kinderen. Dit wordt bereikt door het beïnvloeden van de beschermende factoren in het kind zelf en in zijn/haar directe omgeving.</p>
Leefgebied	☒ Thuis ☐ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>Talk 'N Joy is een halfopen groep die gedurende het gehele jaar doorlopend wordt aangeboden. Elke maand is er één moment waarop deelnemers kunnen besluiten te stoppen en waarop nieuwe deelnemers kunnen instromen. De kinderen en jongeren nemen tenminste twee maanden en maximaal een jaar deel aan de groep. Na een jaar stromen ze uit. Op dat moment wordt met ze gekeken naar mogelijke vervolgactiviteiten, bijvoorbeeld een vervolgroep gecreëerd met bijv. maandelijkse of halfjaarlijkse bijeenkomsten. Voor de werving maken we gebruik van onze eigen cliëntenbestand. Ook wordt extern geworven bij o.a. scholen, jongerencentra en instellingen voor jeugdhulpverlening.</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja (toelichting) De interventie Talk 'n Joy start na de zomervakantie in de regio

	Twente. De vakantie week vindt al enkele jaren plaats met veel succes.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg
(Beoogde) samenwerkingspartners	Gemeenten
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee, maar er wordt in het najaar wel een onderzoek gestart naar de effectiviteit ☐ Ja (toelichting)
Kosten	<p>Talk 'n Joy is voor de regio IJsselland een innovatief project. Voorbereiding in de gemeente (ruimte voor de bijeenkomsten, afspraken maken): 20 uur. Tactus verslavingszorg kan dit met enkele gemeenten samen doen.</p> <p>De werving en voorgesprekken met kinderen: 4 uur per week Per groep van ongeveer 10 kinderen kost Talk 'n Joy 16 uur per week (2 begeleiders, inclusief werving en voorbereiding). Dus per half jaar (20 weken x 16 uur per week + 20 uur) = 340 uur (26.105,- euro).</p> <p>Hieronder valt de werving van kinderen en jongeren, kennismakingsgesprekken, voorbereiden en uitvoeren van de bijeenkomsten en een evaluatie.</p> <p>De vakantie week bedraagt 250,- euro per kind. De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.</p>
Verantwoordingswijze	Nader te bepalen.
Overig	<p>Het is niet precies bekend hoeveel kinderen opgroeien met een ouder met verslavingsproblemen. Het grootste deel van de mensen met verslavingsproblemen (met name alcohol) is niet bekend bij de hulpverlening. Op grond van betrouwbare registraties uit diverse plaatsen in Nederland kan daarom slechts een ruwe schatting van aantallen kinderen worden gemaakt. Men schat het aantal kinderen van alcohol-verslaafden van 250.000 kinderen tot één miljoen kinderen. (van der Stel & van der Keuken, 1992). Ongeveer tweederde (65%) van de kinderen heeft een vader met alcoholproblemen, in 29% van de gevallen is het de moeder die alcoholproblemen heeft. Van 5,8% van de kinderen drinken beide ouders (Factsheet Preventie van het Trimbos instituut 2001).</p>

Interventie 8 Productnaam	'De Gezonde School en Genotmiddelen' (DGSG) Programma basisonderwijs
Omschrijving	<p>Het programma is bestemd voor groep 7 en of 8 van het basisonderwijs en bestaat uit verschillende onderdelen (introducerende gastles, lessenserie, training leerkrachten, ouderavond, afspraken over signaleren, doorverwijzen) die met elkaar samenhangen. Samen vormen ze de ingrediënten voor een genotmiddelenbeleid op school. Het programma kent een doorlopende leerlijn vanuit de bovenbouw van het basisonderwijs naar de onderbouw van het voorgezet onderwijs.</p> <p>Het programma wordt op maat aangeboden. Er kan een keuze gemaakt worden uit een minimale en maximale variant: Minimale variant: werving, bovenschoolse startbijeenkomst en bovenschoolse ouderavond. Maximale variant: werving, bovenschoolse startbijeenkomst of consultatiegesprek per school, introducerende gastles door medewerker van Tactus Verslavingszorg over gewoonten en de invloed van reclame en ouderavond per school.</p>
Doelgroep	Primair: <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen van groep 7 en/of 8 - Ouders van deze leerlingen Secundair: <ul style="list-style-type: none"> - Leerkrachten van groep 7 en 8 - Schoolleiding en (overige) leerkrachten
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Leerkrachten besteden structureel aandacht aan het onderwerp genotmiddelen; - Leerlingen ontwikkelen een eigen mening over het gebruik van alcohol en tabak; - Leerlingen zijn beter in staat groepsdruk te weerstaan; - Ouders/opvoeders zijn in staat om met hun kind te praten over genotmiddelen.
Leefgebied	☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☒ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie

Werkwijze/aanpak	Scholen worden benaderd met de vraag of zij mee willen doen met het programma. Er wordt vervolgens voor de deelnemende scholen een startbijeenkomst georganiseerd voor leerkrachten van groep 7 en 8. In deze bijeenkomst krijgt men uitleg over het programma en worden leerkrachten deskundiger gemaakt op het gebied van genotmiddelen. Facultatief kan de school gebruik maken van een introducerende gastles. De leerkracht gaat vervolgens zelf met de lessenserie DGSG aan de slag. Ouderparticipatie is belangrijk. De school wordt geadviseerd een ouderavond te organiseren over het thema alcohol en opvoeding.
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, landelijk en in de regio wordt het programma reeds op een groot aantal basisscholen uitgevoerd.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg
(Beoogde) samenwerkingspartners	<ul style="list-style-type: none"> - GGD Regio IJssel-Vecht - Basisonderwijs
Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☒ Ja, het programma is ontwikkeld door het Trimbos-instituut. De effecten zijn onderzocht, het is een evidence based programma.
Kosten	<p>Het programma kan op maat worden aangeboden in afstemming met de financier, een gemeente, maar ook de school.</p> <p>Kosten Tactus verslavingszorg minimale variant: 614,24 euro per basisschool.</p> <p>Kosten Tactus verslavingszorg maximale variant: 1.382,04 euro per basisschool.</p> <p>De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.</p>
Verantwoordingswijze	De cursus wordt schriftelijk geëvalueerd (middels evaluatieformulieren)
Overig	Het programma kan op maat worden aangeboden in afstemming met de financier, een gemeente, maar ook de school.

Interventie 9 Productnaam	Op Tijd Voorbereid
Omschrijving	<p>Op Tijd Voorbereid is een nieuw digitaal leerproject dat leerlingen van de basisschool voorbereidt op het omgaan met alcohol en roken. In het project wordt ingegaan op de risico's die zitten aan het onverantwoord gebruik van deze middelen. Op Tijd Voorbereid is e-learnprogramma. E-learning is een elektronische manier van leren, leren met behulp van de computer. Het geeft de les een verdieping doordat optimaal gebruik kan worden gemaakt van visuele aspecten. De leerlingen kunnen online aan de slag met een aantal leuke opdrachten waarmee kennis, houding en gedrag t.a.v. roken en alcohol worden behandeld. De benadering is interactief en voornamelijk visueel. Het programma bestaat naast de digitale leeromgeving uit een klassikale introductie, groepsopdrachten en een ouderavond.</p>
Doelgroep	<p>Primair:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen van groep 7 en 8 van het basisonderwijs - Ouders / opvoeders van deze leerlingen <p>Secundair:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerkrachten van deze leerlingen
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Voorkomen dat leerlingen uit groep 7 en 8 tabak of drugs gaan gebruiken en het zo lang mogelijk uitstellen van het moment waarop ze voor het eerst alcohol gaan gebruiken. Het uitgangspunt hierbij is: 'geen alcohol onder de 16 jaar.' - Leerlingen voorbereiden op het moment waarop ze met roken, alcohol of drugs geconfronteerd worden. - Een houding en mening ontwikkelen tegenover het eigen (toekomstige) gebruik door vertrouwen te krijgen in eigen mogelijkheid genotmiddelen te weigeren, vaardigheden te oefenen waarmee weerstand kan worden geboden bij sociale druk, weten waarom mensen wel of niet gebruiken en het kennen van de risico's. - Verantwoord gedrag vertonen t.a.v. eigen en andermans gezondheid
Leefgebied	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie

Werkwijze/aanpak	<p>Leerlingen werken individueel met het programma waardoor ze alle vrijheid hebben om hun mening te uiten.</p> <p>Aan de hand van de scores van de leerling bepaalt de computer het verdere verloop van het programma. Een leerling kan een herhalingsopdracht krijgen of een extra opdracht wanneer hij tijd over heeft. Onderdeel van het programma is de mogelijkheid om via e-mail vragen te stellen en ervaringen uit te wisselen. De leerkracht heeft bij het project een begeleidende rol. Dat houdt in dat de leerling in principe het programma zelfstandig kan doorlopen.</p> <p>Via een inlogcode kan tijdens de les met de gehele klas worden gewerkt op een afgeschermd gebied op internet. Zo wordt voorkomen dat leerlingen op andere sites terecht komen en dat leerlingen thuis of op een andere plek op de site kunnen komen. De preventiewerker van Tactus Verslavingszorg beheert de site, onderhoudt contact met de scholen en bewaakt de voortgang. De ouders worden middels een ludieke ouderavond betrokken bij het onderwerp. De ouders maken tijdens deze bijeenkomst ook kennis met programma. Tijdens de bijeenkomst komen de onderwerpen roken, alcohol in relatie tot de opvoeding aan bod.</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, er is een pilot uitgevoerd in 1 gemeente. Op dit moment draait OTV in nog 2 extra gemeenten in de regio.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg
(Beoogde) samenwerkingspartners	Basisonderwijs
Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☒ Ja, Tactus Verslavingszorg heeft een onderzoek gedaan naar het effect. Wetenschappelijk is aangetoond dat de kennis van zowel ouders als leerlingen over het onderwerp is toegenomen.
Kosten	<p>De kosten van het programma inclusief de ouderavond, nieuwsbrieven en ondersteuning vanuit Tactus Verslavingszorg bedragen euro 614,24 per school.</p> <p>De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.</p>
Verantwoordingswijze	Het project wordt schriftelijk geëvalueerd met leerlingen, ouders en leerkrachten.
Overig	Op tijd voorbereid is leuk en leerzaam. Het project richt zich op kennis, houding en gedrag en past binnen de onderwijskundige vernieuwingen. Bovendien sluit het goed aan bij de belevingswereld van kinderen. De leerkracht kan zelf bepalen wanneer er met het programma gewerkt wordt en er is voldoende ruimte voor eigen inbreng. Voor, tijdens en na het project kan de school een beroep doen op Tactus Verslavingszorg voor ondersteuning en advies. Het programma is zeer gebruiksvriendelijk; iedere leerkracht kan er mee uit de voeten.

Interventie 10 Productnaam	Marietje Kesselsproject
Omschrijving	<p>Het Marietje Kesselsproject (MKP) is een weerbaarheidsproject. Het is een preventieproject om machtsmisbruik te voorkomen.</p> <p>Omdat bij alcoholgebruik van jongeren groepsdruk een grote rol speelt, biedt een weerbaarheidsprogramma zoals het Marietje Kesselsproject een goede basis voor programma's die specifiek ingaan op alcoholgebruik. Leren nee-zeggen, je grens aangeven en ook de grens van anderen respecteren, zijn vaardigheden die van belang zijn bij het op een goede manier omgaan met alcohol. Deze komen in het Marietje Kessels Project nadrukkelijk aan bod.</p>
Doelgroep	<p>Primair: kinderen in groep 7 en/of 8 van het (speciaal) basisonderwijs</p> <p>Secundair: leerkrachten en ouders</p>
Doelstelling(en)	<p>Het doel van het Marietje Kesselsproject is het vergroten van de weerbaarheid bij kinderen om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van machtsmisbruik en grensoverschrijdend gedrag zoals pesten, agressie, ongewenste intimiteiten en (seksuele) kindermishandeling. Hiernaast is het project ook gericht op het voorkómen dat kinderen zelf, zich schuldig (gaan) maken aan (seksueel) intimiderend gedrag.</p>
Leefgebied	☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting (training) ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>MKP bestaat uit een reeks van twaalf lessen aan leerlingen van groep zeven en acht van de basisschool. Een preventiewerker (speciaal opgeleid voor dit project) geeft de lessen op de basisschool onder aanwezigheid van de groepsleerkracht. Het project is seksespecifiek van opzet: jongens en meisjes krijgen gescheiden les. Jongens krijgen les van een mannelijke preventiewerker en meisjes van een vrouwelijke preventiewerker. In de lessen wordt zowel de mentale weerbaarheid als de fysieke weerbaarheid getraind. Belangrijke onderwerpen die aan de orde komen zijn: opkomen voor jezelf, leren aangeven wat je wel en niet prettig vindt, rekening houden met een ander en de invloed van de groep. De kinderen bespreken deze onderwerpen met elkaar, doen rollenspelen en oefenen met zelfverdedigingstechnieken die gericht zijn op loskomen, afweren en ontwijken.</p>

Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, het Marietje Kesselsproject wordt sinds het najaar van 2004 uitgevoerd in de regio IJssel-Vecht en kan ieder jaar op 10 scholen uitgevoerd worden.
(Beoogde) uitvoerende instantie	<p>Coördinatie: team Onderzoek & Ontwikkeling GGD Regio IJssel-Vecht</p> <p>Uitvoering: Jeugdverpleegkundigen van de GGD Regio IJssel-Vecht, medewerkers van bureau Halt, medewerker van Trias Jeugdhulpverlening en een aantal freelancers. Alle zijn opgeleid als preventiewerker voor het Marietje Kesselsproject.</p>
(Beoogde) samenwerkingspartners	<ul style="list-style-type: none"> - Afdeling Jeugdgezondheidszorg GGD Regio IJssel-Vecht - Halt Regio IJssel-Vecht - Trias Jeugdhulpverlening - Verschillende freelancers
Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☒ Ja, het project staat als veelbelovend aangeschreven in de CtC-gids van het NIZW (2004). Het project is hiernaast door de GGD Regio IJssel-Vecht zelf ook positief geëvalueerd.
Kosten	4.500,- per 2 MKP-groepen (1 jongensgroep en 1 meidengroep, beide maximaal 15 leerlingen) (Zwolle 4.140,- euro per 2 MKP-groepen)
Verantwoordingswijze	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluatierapport (op basis van een voor- en een nameting voor de leerlingen (kennis, attitude en zelf-effectiviteit), een tussen- en eindevaluatie voor leerkrachten en een eindevaluatie voor preventiewerkers) - Inhoudelijke verantwoording (alleen gemeente Zwolle) - Financiële verantwoording (alleen gemeente Zwolle)
Overig	

Interventie 11 Productnaam	Programma alternatieve denkstrategieën (PAD)
Omschrijving	<p>Programma alternatieve denkstrategieën (PAD) is een lesmethode voor kinderen in het basisonderwijs, welke schoolbreed wordt ingevoerd. Het is bedoeld om de sociaal-emotionele ontwikkeling te bevorderen. In PAD-lessen worden sociaal-emotionele vaardigheden op een speelse en leuke manier gestimuleerd, waarbij verschillende werkvormen worden afgewisseld.</p> <p>Pad heeft vijf aandachtsgebieden centraal staan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zelfbeeld • Omgaan met leeftijdsgenoten • Zelfcontrole • Emoties • Probleem oplossen <p>Deze vijf aandachtsgebieden komen elk jaar terug, maar de accenten verschillen per bouw: in de onderbouw ligt de nadruk op het leren van zelfcontrole, bij de middenbouw op het omgaan met gevoelens en bij de bovenbouw ligt de nadruk op het oplossen van problemen.</p> <p>Het ontwikkelen van zelfcontrole, gevoelens leren onderkennen en zelfstandig sociale problemen leren oplossen zijn thema's die aan de orde komen binnen PAD. Wanneer leerlingen deze basisvaardigheden bezitten, draagt dit positief bij aan verantwoord alcoholgebruik. Vandaar dat PAD een goede basis is voor interventies die specifiek ingaan op alcoholmatiging.</p>
Doelgroep	<p>Primair: kinderen binnen het regulier en speciaal basisonderwijs (4-12 jaar)</p> <p>Secundair: leerkrachten en ouders</p>
Doelstelling(en)	<p>PAD is gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. PAD wil gedrags- en agressieproblemen voorkomen door de leerlingen te helpen zelfcontrole te ontwikkelen, hun gevoelens te onderkennen en zelfstandig sociale problemen op te lossen.</p>
Leefgebied	☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie

Werkwijze/aanpak	<p>PAD wordt basisschoolbreed ingezet. Het programma biedt ruim 160 lessen voor alle acht de leerjaren. Per groep zijn er 20 tot 25 lessen per jaar, die een opbouw in moeilijkheidsgraad kennen. PAD is niet alleen een lessenserie, maar biedt ook handvatten die in de dagelijkse lessituatie (en thuis) ingezet kunnen worden.</p> <p>Alvorens PAD in te voeren op een school, worden de leerkrachten getraind in een tweedaagse training, om op een professionele wijze te werken aan de sociale competenties van hun leerlingen.</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja
(Beoogde) uitvoerende instantie	GGD Regio IJssel-Vecht
(Beoogde) samenwerkingspartners	Basisscholen
Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☒ Ja, in Amerika zijn de resultaten van <i>Paths</i> uitgebreid onderzocht. In deze onderzoeken zijn er significante effecten vastgelegd: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Paths</i> heeft de protectieve factoren sociale cognitie en sociaal-emotionele competentie verbeterd. - De risicofactoren agressie en depressie zijn onder een grote variëteit van kinderen in het primair onderwijs teruggebracht. <p>Verder wordt in Nederland momenteel door het Trimbos Instituut een onderzoek uitgevoerd om de methode op effect te bekijken. De eerste uitslagen zijn positief.</p>
Kosten	<p>Gemiddeld 4.200 euro per school, waarvan 2.000 euro wordt afgedragen aan het Trimbos Instituut voor materiaalontwikkeling, helpdesk etc.</p> <p>Voor iedere school wordt een persoonlijke offerte gemaakt.</p>
Verantwoordingswijze	PAD wordt momenteel landelijk geëvalueerd. De scholen in de regio IJssel-Vecht die PAD hebben geïmplementeerd, zijn hierbij betrokken.
Overig	

Interventie 12	Alcoholadvies Preventief GezondheidsOnderzoek groep 7
Productnaam	
Omschrijving	In groep 7 van het basisonderwijs worden alle kinderen samen met een ouder in een één op één situatie gezien door een jeugdverpleegkundige van de GGD tijdens het Preventief GezondheidsOnderzoek (PGO). Hoewel normaalgesproken het onderwerp alcohol niet in de Psyboba-vragenlijst aan de orde komt en ook tijdens het PGO niet besproken wordt, wordt met deze uitbreiding wel een vraag over alcoholgebruik gesteld en worden de risico's benoemd. Tevens wordt de boodschap 'geen alcohol voor je 16 ^e ' uitgedragen en krijgt de ouder (schriftelijke) informatie over alcoholgebruik in de vorm van de folder "Alcohol en opvoeden" van het Trimbos-Instituut.
Doelgroep	Primair: kinderen uit groep 7 en hun ouders
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Signaleren van (dreigend) problematisch alcoholgebruik bij kinderen - Informeren van kind en ouder over de risico's van (vroegtijdig) alcoholgebruik. - Kind en ouder bewust maken van de risico's die (vroegtijdig) alcoholgebruik met zich meebrengt.
Leefgebied	☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☒ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	Een week voor het PGO vullen de ouders van het kind de Psyboba vragenlijst in. Het kind vult een gezondheidspaspoort in. Deze dienen als leidraad tijdens het PGO. Tijdens het gesprek wordt gevraagd aan het kind 'heb je wel eens alcohol gedronken?' Afhankelijk van het antwoord wordt het niet-gebruik bevestigd of wordt beginnend gebruik afgeraden. Tevens wordt informatie gegeven aan zowel ouder als kind over de risico's en wordt de landelijke richtlijn van onder de zestien geen alcohol genoemd. Tot slot krijgt de ouder de folder 'Alcohol en opvoeden' van het Trimbos uitgereikt.
Interventie reeds uitgevoerd?	☒ Nee, niet in de regio IJssel-Vecht. Wanneer dit advies overgenomen wordt, zal dit aanbod gerealiseerd moeten worden. ☒ Ja, in de Achterhoek is in het kader van een alcoholmatigingsproject deze interventie ontwikkeld en uitgevoerd.
(Beoogde) uitvoerende instantie	GGD Regio IJssel-Vecht

(Beoogde) samenwerkingspartners	Basisscholen
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee, momenteel wordt een evaluatieonderzoek uitgevoerd waarvan in het najaar van 2007 de resultaten beschikbaar zijn. ☐ Ja
Kosten	Uitvoeringskosten: 111,46 euro per 25 leerlingen / 26.304,-- euro per jaar voor de hele regio + eenmalige kosten voor het ontwikkelen en implementeren van deze nieuwe interventie, bij benadering 36.000,-- euro (totaal bedrag samen met het alcoholadvies voor het PGO klas 2).
Verantwoordingswijze	Nader te bepalen
Overig	

Interventie 13 Productnaam	IK(k)en@lcohol
Omschrijving	<p>Gedurende een bepaalde periode wordt een aantal scholen voor voortgezet onderwijs bezocht met een interactieve, informatiestand voor leerlingen. Het onderwerp alcohol staat hierbij centraal. Het motto is tweeledig: <i>ik ken alcohol</i> verwijst naar wat de jongeren weten over het middel alcohol, <i>ik en alcohol</i> verwijst naar de houding van de jongeren ten opzichte van alcoholgebruik en naar het eigen gebruik.</p>
Doelgroep	<p>Primair: leerlingen in de leeftijd van 12–18 jaar. Specifieke aandacht is er voor de jongeren van 12–14 jaar.</p> <p>Secundair: docenten en onderwijsondersteunend personeel van de betreffende VO scholen.</p>
Doelstelling(en)	<p>De algemene doelstelling is dat leerlingen uit het voortgezet onderwijs (12-18 jaar) kennis en inzicht krijgen in het middel alcohol, inzicht in hun eigen alcoholgebruik te geven en hen bewust maken van de invloed die zij zelf hebben op hun eigen gebruik. Leerlingen van het voortgezet onderwijs worden aangezet bewuster te kiezen om geen alcohol te drinken voor je 16^e en voor het matigen van hun alcoholgebruik na hun 16^e jaar.</p>
Leefgebied	☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>In totaal worden tijdens de campagne 5 scholen bezocht uit de regio. Op de eerste campagedag vindt het officiële startschot plaats. De stand staat 1 dag op elke school. Elk lesuur komt er een klas bij de stand. Twee preventiewerkers gaan aan de slag met de leerlingen d.m.v. verschillende werkvormen: kennisquiz, prijsvragen, vraag en antwoordkaarten en de website drankendrugs.nl. Aan het eind van de dag worden prijswinnaars bekend gemaakt. Na afloop van de campagne wordt er geëvalueerd met preventiewerkers en de scholen.</p>

Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, de campagne is door Tactus Verslavingszorg in 2006 ontwikkeld en uitgevoerd in de regio Enschede en Stedendriehoek. In 2007 is de campagne ook uitgevoerd in de regio Zwolle. De campagne wordt positief ontvangen en jaarlijks geëvalueerd.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg
(Beoogde) samenwerkingspartners	Voortgezet onderwijs
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee, mogelijk kan dit in de toekomst onderzocht worden. ☐ Ja
Kosten	De regionale campagne (bezoek van 5 scholen) kost 6.142,40 euro. De activiteit kan op verzoek ook op maat, buiten regionale campagne worden ingezet. Kosten per dag: 1.228,48 euro. De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.
Verantwoordingswijze	De estafette wordt schriftelijk, middels evaluatieformulieren, geëvalueerd.
Overig	<p>De alcoholestafette wordt 1x per jaar uitgevoerd. Op dit moment is de planning ieder voorjaar in de maand april.</p> <p>De activiteit kan op verzoek ook op maat, buiten regionale campagne worden ingezet. Kosten per dag: 1.228,48 euro</p>

Interventie 14 Productnaam	'De Gezonde School en Genotmiddelen' (DGSG) Programma voortgezet onderwijs
Omschrijving	<p>Het programma is bestemd voor klas 1 en 2 van het voortgezet onderwijs en bestaat uit verschillende onderdelen die met elkaar samenhangen (lessenserie, deskundigheidsbevordering docenten, regelgeving, ouderparticipatie). Samen vormen ze de ingrediënten voor een genotmiddelenbeleid. Het project kent een doorlopende leerlijn vanuit de bovenbouw van het basisonderwijs naar de onderbouw van het voortgezet onderwijs.</p>
Doelgroep	<p>Primair:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen klas 1 en 2 (onderbouw) - Ouders van deze leerlingen <p>Secundair: directie, docenten en onderwijsondersteunend personeel</p>
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Docenten besteden structureel aandacht aan het onderwerp genotmiddelen - Docenten zijn in staat vroegtijdig gebruik te signaleren en te motiveren tot gedragsverandering - Leerlingen ontwikkelen een eigen mening over het gebruik van tabak, alcohol en cannabis - Leerlingen zijn beter in staat groepsdruk te weerstaan - Ouders/opvoeders zijn in staat met hun kind te praten over genotmiddelen
Leefgebied	☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☒ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>De scholen worden eens per jaar benaderd voor een monitorgesprek met als doel een goede afstemming van het aanbod op de ondersteuningsvraag en behoefte van de school. Naar aanleiding van het gesprek worden één of meerdere onderdelen van het programma uitgevoerd. Insteek in het kader van alcoholmatiging is lessen over alcohol en een ouderavond rondom het thema alcohol en opvoeding.</p>

Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, Tactus Verslavingszorg heeft het project op een groot aantal scholen voor voortgezet onderwijs binnen de regio geïmplementeerd.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg, afdeling Preventie
(Beoogde) samenwerkingspartners	Scholen voor voortgezet onderwijs
Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☒ Ja, het project is ontwikkeld door het Trimbos Instituut. De effecten zijn onderzocht. Het is een evidence based programma.
Kosten	<p>Het programma kan op maat worden aangeboden in afstemming met de financier, een gemeente, maar ook de school.</p> <p>De kosten bedragen 1.842,72 euro per VO locatie.</p> <p>We gaan hierbij uit van een gemiddelde investering van 24 uur per VO locatie per schooljaar.</p> <p>De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.</p>
Verantwoordingswijze	Het programma wordt schriftelijk geëvalueerd (middels evaluatieformulieren).
Overig	<p>Het programma kan op maat worden aangeboden in afstemming met de financier, een gemeente, maar ook de school.</p> <p>Door het Trimbos-instituut is een e-learn module ontwikkeld onder de naam alcohol digitaal. Binnen het bovenstaande programma kunnen scholen ook kiezen om in plaats van het lesboekje over alcohol het e-learn programma in te zetten.</p>

Interventie 15 Productnaam	Alcoholadvies Preventief GezondheidsOnderzoek klas 2
Omschrijving	<p>In klas 2 van het voortgezet onderwijs worden alle kinderen gezien door een jeugdverpleegkundige van de GGD tijdens het Preventief GezondheidsOnderzoek (PGO). In de huidige KIVPA vragenlijst wordt slechts zeer summier aandacht besteed aan alcoholgebruik. Met deze uitbreiding wordt specifiek naar het alcoholgebruik gevraagd en voorlichting gegeven over de risico's van alcoholgebruik. Tevens wordt in deze één op één situatie, de boodschap 'geen alcohol voor je 16e' uitgedragen en wordt voorlichting gegeven over de risico's.</p>
Doelgroep	<p>Primair: kinderen uit klas 2. Secundair: ouders</p>
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Signaleren van problematisch alcoholgebruik bij kinderen - Informeren van kinderen over de risico's van verkeerd alcoholgebruik.
Leefgebied	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>Een week voor het PGO vult de leerling de KIVPA vragenlijst in. Deze dient als leidraad tijdens het PGO. Tijdens het gesprek wordt gevraagd aan het kind 'heb je wel eens alcohol gedronken?' Afhankelijk van het antwoord wordt het niet-gebruik bevestigd of wordt beginnend gebruik afgeraden. Tevens wordt informatie gegeven aan de leerling over de risico's en wordt de landelijke richtlijn van onder de zestien geen alcohol genoemd. Wanneer gesignaleerd wordt dat de leerling overmatig alcohol gebruikt, wordt hij/zij doorverwezen naar Tactus Verslavingszorg en/of wordt dit gemeld in het preventieteam.</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Nee, niet in de regio IJssel-Vecht. Wanneer dit advies overgenomen wordt, zal dit aanbod gerealiseerd moeten worden. ☒ Ja, in de Achterhoek is in het kader van een alcoholmatigingsproject deze interventie ontwikkeld en uitgevoerd.

(Beoogde) uitvoerende instantie	GGD Regio IJssel-Vecht
(Beoogde) samenwerkingspartners	Voortgezet onderwijs scholen
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee, momenteel wordt een evaluatieonderzoek uitgevoerd door de GGD Twente waarvan in het najaar van 2007 de resultaten beschikbaar zijn. ☐ Ja
Kosten	Enmalige ontwikkel- en implementatiekosten van 36.000 euro (totaal bedrag samen met het alcoholadvies tijdens het PGO groep 7)
Verantwoordingswijze	Nader te bepalen
Overig	

Interventie 16	Chill Out - Inloopsprekuren op scholen	
Productnaam		
Omschrijving	De school staat er niet alleen voor als het gaat om de aanpak van alcohol en drugsgebruik. De school heeft de mogelijkheid de kennis van Tactus Verslavingszorg in te zetten om vroegtijdig in te kunnen springen op risicogedrag en gebruik van alcohol en drugs. Dit kan door leerlingen de mogelijkheid te bieden om op een laagdrempelige een toegankelijke wijze hun vragen over alcohol- en/of drugsgebruik te kunnen stellen aan professionals.	
Doelgroep	Leerlingen van de school	
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Aanbieden van laagdrempelige hulpverlening - Informatie- en adviesverstrekking aan jongeren - Signaleren van risicogedrag en gebruik van alcohol en/of drugs - Indien nodig toeleiden tot zorg 	
Leefgebied	☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving	
Plaats in de zorgketen	☒ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie	
Werkwijze/aanpak	<ul style="list-style-type: none"> - In overleg met de zorgcoördinator van de school organiseren van een inloopsprekuren (5 à 6 keer per jaar); - Op laagdrempelige wijze gesprekken voeren met jongeren over alcohol en/of drugs; - Indien nodig vindt toeleiding naar zorg plaats. 	
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg	
Effectiviteit aangetoond?	☐ Ja ☐ Nee	
Kosten		
Verantwoordingswijze		
Overig		

Interventie 17	Opstellen schoolreglement	
Productnaam		
Omschrijving	Iedere school heeft een reglement met daaraan consequenties gekoppeld wanneer het reglement overschreden wordt.	
Doelgroep	Primair: leerlingen uit alle klassen van het voortgezet onderwijs. Secundair: docenten en overige medewerkers van voortgezet onderwijs scholen.	
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Iedere school heeft een beleid ten aanzien van alcoholgebruik. - Dit beleid is voor zowel de school, de leerlingen als de ouders duidelijk. 	
Leefgebied	☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving	
Gebied van gezondheidsbevordering	☐ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☒ Voorschriften	
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☐ Preventie ☐ Curatie ☒ Repressie	
Werkwijze/aanpak	Elke school inventariseert wat bij haar de situatie is rondom het reglement ten aanzien van alcoholgebruik. Op basis daarvan wordt beleid opgesteld dat praktisch uitvoerbaar is. Bij het opstellen van een reglement wordt aanbevolen om zoveel mogelijk ook leerlingen en ouders te betrekken. Tactus Verslavingszorg kan hierbij ondersteunen vanuit het programma De Gezonde School en Genotmiddelen.	
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja (toelichting)	
(Beoogde) uitvoerende instantie	Scholen voor voortgezet onderwijs Tactus Verslavingszorg	
(Beoogde) samenwerkingspartners	Gemeenten	
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee ☐ Ja (toelichting)	

Kosten	De kosten die Tactus Verslavingszorg t.b.v. deze interventie maakt, zijn opgenomen in de interventie De Gezonde School en Genotmiddelen.
Verantwoordingswijze	Geïntervieweerd kan worden of scholen een schoolreglement hebben en of zij hierin alcoholbeleid hebben opgenomen.
Overig	

Interventie 18 Productnaam	Convenant preventie alcohol en drugs
Omschrijving	<p>De school staat er niet alleen voor als het gaat om de aanpak en preventie van alcohol en drugsgebruik. In samenwerking met verschillende partners (de school, de gemeente, politie, Tactus Verslavingszorg etc.) worden afspraken gemaakt over voorlichting over genotmiddelen, het opstellen van regels en beleid en ook de aanpak die volgt wanneer de regels worden overtreden. Deze afspraken worden in een convenant vastgelegd.</p>
Doelgroep	<p>Primair:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen op het voortgezet onderwijs - Ouders van deze leerlingen <p>Secundair:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schooldirectie, docenten en onderwijsondersteunend personeel - Gemeente - Politie - Tactus Verslavingszorg - Overige relevante netwerkpartners
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> - De partners hebben een eenduidige visie ten aanzien van alcohol- en drugspreventie binnen het onderwijs - Opstellen van heldere regels ten aanzien van genotmiddelengebruik waardoor scholen houvast hebben - Draagvlak creëren voor het uit te voeren beleid - Faciliteren van handhaving van opgestelde regels, waarbij de taakverdeling helder en de continuïteit gewaarborgd is - De scholen kennen het aanbod van Tactus Verslavingszorg (afdeling preventie) ten aanzien van preventieve activiteiten en hebben de mogelijkheid hiervan gebruik te maken - Scholen hebben een duidelijke zorgstructuur en zijn op de hoogte van de doorverwijzingmogelijkheden naar Tactus Verslavingszorg (afdeling jeugdhulpverlening, Chill out).
Leefgebied	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Thuis ☒ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Voorlichting ☒ Voorzieningen ☒ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Toeleiding ☒ Preventie ☒ Curatie ☒ Repressie

Werkwijze/aanpak	<p>In gesprek met de school en in samenwerking met de verschillende partners worden regels afgesproken. Te denken valt aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er zal voldoende voorlichting worden gegeven over de risico's van alcohol en drugsgebruik. - Na overtreding van regels volgt de leerling een traject bij Tactus Verslavingszorg, waarbij wenselijk is dat de ouders erbij worden betrokken. - Er kunnen in overleg met de politie preventieve acties op school worden gehouden, zoals fouilleren en kluiscontroles. - Tactus Verslavingszorg stelt een inloopspreekuur in op beide scholen
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, een aantal scholen in de regio hebben vrij recent een convenant getekend
(Beoogde) uitvoerende instantie	<ul style="list-style-type: none"> - School - Tactus Verslavingszorg - De gemeente - Politie - Overige netwerkpartners
(Beoogde) samenwerkingspartners	Zie boven
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee, er is nog geen wetenschappelijk onderzoek naar de effectiviteit gedaan. Dit product sluit aan bij de huidige ontwikkelingen ten aanzien van alcoholmatigingsbeleid ☐ Ja
Kosten	Aan het tekenen van het convenant zijn geen kosten verbonden. Afhankelijk van de afspraken die in het convenant worden vastgelegd worden de kosten berekend van de activiteiten.
Verantwoordingswijze	De aanpak wordt schriftelijk geëvalueerd.
Overig	Elk convenant wordt op maat gemaakt in samenspraak met de deelnemende partners. Het vraagt van elke partner een actieve houding.

Interventie 19	OUTGAAN in
Productnaam	
Omschrijving	Peerproject voor jongeren in de uitgaansgelegenheden
Doelgroep	Primair: jongeren van 15-25 jaar die uitgaan in de gemeente
	Secundair: de intermediairs die betrokken zijn: horecamedewerkers, gemeente en politie
Doelstelling(en)	<p>Voor de jongeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jongeren kunnen aangeven wat de werking, risico's en effecten zijn van alcohol, cannabis en andere middelen. - Jongeren geven hun mening over gebruik van alcohol, cannabis en andere middelen in het uitgaanscircuit (verkeer, agressie, combinatiegebruik). - Jongeren zijn in staat hun eigen middelengebruik tijdens het uitgaan bespreekbaar te maken. <p>Voor de intermediairen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De intermediairen kunnen aangeven wat de werking, risico's en effecten zijn van alcohol, cannabis en andere middelen. - De intermediairen zijn in staat vroegtijdig problemen te signaleren ten aanzien van middelen bij jongeren die uitgaan. - De horeca kan aangeven welke mogelijkheden er zijn om problemen met middelengebruik te voorkomen in de horeca. - De horeca is in staat een alcohol- en drugspreventiebeleid op te stellen voor hun eigen bedrijf. - De intermediairen kunnen benoemen wat de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partners zijn ten aanzien middelengebruik in het uitgaanscircuit. <p>De intermediairen zijn in staat knelpunten en positieve ontwikkelingen ten aanzien van middelengebruik in het uitgaanscircuit te signaleren.</p>
Leefgebied	☐ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>Het project bestaat uit de volgende interventies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samenwerking: Netwerken betreffende het uitgaanscircuit opzetten, uitbreiden en onderhouden. <p>Peerproject: Studenten worden na een intensieve training ingezet om de campagne vorm te geven. De peers organiseren een knallende opening, gaan tijdens de uitvoering op een ongedwongen manier gesprekken aan met uitgaande jongeren en sluiten zelf de campagne op ludieke wijze af.</p>

Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja (toelichting) Outgaan in Zwolle is in 2007 voor de 7e keer uitgevoerd. Het aantal bereikte jongeren ligt rond de 1300.
(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg
(Beoogde) samenwerkingspartners	Gemeente, Netwerken zoals Veiligheid op Straat (VOS), Koninklijke Horeca Nederland, Politie IJsselland.
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee ☐ Ja (toelichting)
Kosten	<p>150 uur inzet. Door een fusietraject staat onze uurprijs nog niet vast maar dit zal totaal tussen de 11.250 en 15.000 euro zijn. Daarnaast 6.000 euro onkosten zoals drukwerk, vergoeding studenten, organisatie opening, etc.</p> <p>De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.</p>
Verantwoordingswijze	De studenten houden een schriftelijke registratie bij van het aantal jongeren die zij gesproken hebben.
Overig	

Interventie 20 Productnaam	Ondersteuningstraject vrijwilligersorganisaties (paracommercieel) voor het schenken van alcohol binnen wettelijke kaders!
Omschrijving	<p><i>Globale weergave van wat de interventie inhoudt.</i></p> <p>Voorlichting, Advisering en Begeleiding van vrijwilligersorganisaties m.b.t. ondermeer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de verplichtingen van de Drank & Horecawet ten einde überhaupt alcohol te mogen schenken • de naleving van deze verplichtingen, o.a. <ul style="list-style-type: none"> ➤ vergunningplicht (D&H vergunning; gebruikers vergunning) ➤ leidinggevenden (Verklaring Sociale Hygiëne) ➤ bestuursreglement en huisregels ➤ instructie van barvrijwilligers = door/namens het bestuur = model Instructie Verantwoord Alcoholgebruik (IVA) beschikbaar (via NIGZ & NOC*NSF) = er is een uitgewerkte 'deel'- interventie IVA • het op verantwoorde wijze schenken van alcohol • het controle-/handhavingstraject
Doelgroep	<p>Primair:</p> <p>Bestuursleden en de kantinecommissie/-coördinator van vrijwilligers-organisaties (paracommercieel) met een kantine in eigen beheer en waar alcohol wordt geschonken of waar dat voornemen bestaat.</p> <p>Secundair:</p> <p>Alle 'bezoekers' van de kantine, dus ook de jongeren in de leeftijd van 10-16 jaar</p>
Doelstelling(en)	<p>Alcoholmatiging in het algemeen en door jongeren in het bijzonder, door er voor te zorgen dat vrijwilligersorganisaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alcohol schenken binnen de wettelijke kaders van de D&H-wet - 'getraind' worden in/overtuigd worden van het belang van verantwoord schenken van alcohol

Leefgebied	☐ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije Tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☒ Voorzieningen ☒ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☒ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>Voorlichting, Advisering en Ondersteuning (al dan niet in traject- of campagnevorm) bestaande uit ondermeer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actief benaderen van besturen van (potentiële) organisaties; - Informatiepakket over consequenties en verplichtingen m.b.t. het schenken van alcohol (o.a. checklist, stappenplan, 'map' etc.); - Ondersteuning bij: <ul style="list-style-type: none"> ➤ vergunning(en) traject gemeente (D&H vergunning; Horeca-exploitatie vergunning; gebruiksvergunning) ➤ examentraject leidinggevend (Verklaring Sociale Hygiëne) ➤ opstellen bestuursreglement en huisregels (modellen) ➤ verzorgen Instructie van barvrijwilligers (IVA/thema avond) ➤ PR-materialen rond verantwoord alcoholgebruik
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja <p>Tactus Verslavingszorg Sinds 2005 loopt deze 'interventie' bij de scouting in de regio Zwolle; in de regel zijn de bestuurders van scoutinggroepen zich niet bewust van de wettelijke verplichtingen die ze hebben bij het schenken van alcohol; als hen dit duidelijk is gemaakt, komen ze wel in actie (inmiddels heeft één scoutinggroep een vergunning aangevraagd en hebben er vier het traject opgestart!)</p> <p>SRO Zowel direct als indirect zijn alle betrokken sportverenigingen in Overijssel al eens bereikt (NOC*NSF campagne Alcohol in Sportkantine 2000 – 2003) en bij velen is de 'interventie' al uitgevoerd (geheel of deels);</p> <p><u>m.b.t. controle en handhaving</u> zowel bij het Tactus Verslavingszorg als de SRO is hierover niets bekend in de regio IJsselland</p>
(Beoogde) uitvoerende instantie	- Tactus Verslavingszorg en het lokale sportservicebureau en/of Steunpunt Vrijwilligerswerk i.s.m. Sportraad Overijssel

	<p>Door middel van evaluatieformulieren kan Tactus Verslavingszorg de afzonderlijke contactmomenten evalueren. Verder: het tellen van het aantal nieuw afgegeven schenkvergunningen.....</p> <p><u>SRO</u> De interventie als geheel is/wordt door de SRO niet geëvalueerd.</p>
Overig	<p>Ruimte voor aanvullende opmerkingen en eventuele aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dit interventietraject zou vanuit de gemeente en gemeentebreed moeten worden opgepakt/uitgevoerd (en niet specifiek voor een aparte 'sector'); - als er (meer) controle zou plaats vinden door de VWA (en/of de gemeenten en de politie) helpt dat zeker om (potentiële) organisaties 'mee' te krijgen in het traject; - deze organisaties worden zich dan (meer) bewust van hun verantwoordelijkheid en van de gevolgen van niet naleving van de geldende verplichtingen.

<p>Interventie 21</p> <p>Productnaam</p>	<p>Keten & Hokken & 'Feesten' Handhaving regelgeving Drank- en Horecawet voor keten & hokken waar tegen betaling en zonder winst-oogmerk (dus in feite paracommercieel) alcohol wordt geschonken!</p> <p>In het verlengde daarvan ook aandacht voor de aspecten van veiligheid (brandveiligheid/gebruiksvergunning; verkeers-veiligheid) en ruimtelijke ordening (bestemmingsplan)</p>
<p>Omschrijving</p>	<p>a. In kaart brengen van de bestaande keten & hokken (en de gang van zaken) en alle grote activiteiten(bijv. dorpsfeesten), waar op paracommerciële basis alcohol verkocht wordt.</p> <p>b. Voorlichting, Advisering en Begeleiding van de eigenaars/bezoekers m.b.t. ondermeer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ de verplichtingen van de Drank & Horecawet ten einde überhaupt alcohol te mogen schenken <p>c. de naleving van deze verplichtingen, o.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vergunningplicht (D&H vergunning; gebruiksvergunning) ▪ leidinggevenden (Verklaring Sociale Hygiëne) ▪ reglement en huisregels ▪ instructie verantwoord alcoholgebruik ▪ het op verantwoorde wijze schenken van alcohol ▪ brandveiligheid (i.c.m. alcohol) <p>d. het controle-/handhavingstraject (na een 'overgangperiode')</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sluiten van keten & hokken die handelen in strijd met de bestaande wetgeving ▪ een uitzondering wordt gemaakt voor keten waar minder dan 8 zit- en/of staanplaatsen zijn
<p>Doelgroep</p>	<p>Primair: 'Eigenaren' van de keten & hokken en/of de ouders van de jongeren die de ze 'beheren' en op wiens 'erf' ze zich bevinden.</p> <p>Secundair: alle 'bezoekers' van de keten & hokken</p>
<p>Doelstelling(en)</p>	<p>Alcoholmatiging door de bezoekers van de keten & hokken, door er voor te zorgen dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alcoholmatiging onder jongeren door het schenken van alcohol in keten binnen de kaders van de D&H wet te laten plaatsvinden; - de eigenaren/bezoekers overtuigd worden van het belang van verantwoord/gematigd alcoholgebruik
<p>Leefgebied</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije Tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
<p>Gebied van gezondheidsbevordering</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Voorschriften en (indirect) ☒ Voorlichting

	☒ Voorzieningen
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☒ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>Voorlichting, Advisering en Ondersteuning (al dan niet in traject- of campagnevorm) bestaande uit ondermeer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Actief benaderen van eigenaren/bezoekers van de keten & hokken; - Informatie(-pakket) over consequenties en verplichtingen m.b.t. het schenken van alcohol (o.a. checklist, stappenplan, 'map' etc.); - Ondersteuning bij: <ul style="list-style-type: none"> ➢ vergunning(en) traject gemeente (D&H vergunning; Horeca-exploitatie vergunning; gebruiksvergunning); ➢ examentraject leidinggevenden (Verklaring Sociale Hygiëne); ➢ opstellen reglement en huisregels (modellen); ➢ verzorgen instructie verantwoord alcoholgebruik (IVA/thema avond); ➢ PR- materialen rond verantwoord alcoholgebruik; - Bieden van alternatieven voor de keten & hokken. <p>Zie ook bij omschrijving!</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	☒ Nee ☐ Ja
(Beoogde) uitvoerende instantie	- De gemeente i.s.m. jongerenwerk, politie en brandweer, daarbij eventueel ondersteund door de Tactus Verslavingszorg Voor wat betreft controle en handhaving de gemeente, de VWA en de politie (bij voorkeur in samenwerking/afstemming)
(Beoogde) samenwerkingspartners	Zie hiervoor bij uitvoerende instanties, verder: woningbouwcorporaties
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee ☐ Ja
Kosten	<p>De exacte kosten zijn onbekend, omdat de interventie nog niet eerder is uitgevoerd.</p> <p>Kosten ondersteuning door Tactus Verslavingszorg (actief benaderen eigenaren keten en hokken, of het jongerenwerk daarbij ondersteunen) = 76,78 euro per uur IVA / thema-avond (6 uur) = 461,- euro</p> <p>De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.</p>
Verantwoordingswijze	
Overig	

Interventie 22 Productnaam	Ontmoetingsarrangementen t.b.v. buurtverbinding
Omschrijving	<p>Het actief verbinden van hangjongeren, omwonenden en/of andere betrokkenen. Onder het motto 'bekend maakt (meer) bemind' worden groepen hangjongeren op laagdrempelige en toegankelijke wijze in contact gebracht met omwonenden/betrokkenen en vice versa. Ambulant jongerenwerkers opereren hierbij als initiator, als buurt(ped)agoog en dialoogstuurder.</p>
Achtergrond	<p>De beschreven interventie moet gezien worden tegen de volgende achtergrond:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het socialisatieproces van jeugdigen verloopt doorgaans in drie milieus, te weten het gezin, de school en de vriendenkring. In de vroege jeugd jaren speelt het gezin de voornaamste rol. Naarmate het kind ouder wordt wint de rol van school steeds meer terrein en in de adolescentiefase is het met name de invloed van leeftijdgenoten en de vriendenkring die de socialisatie bepalen. Leeftijdgenoten en de vriendenkring vormen dus het belangrijkste socialisatiemilieu voor jongeren. Bij een poging invloed uit te oefenen op keuzes en gedrag van jongeren is het derhalve van wezenlijk belang dat geopereerd wordt in het domein van de vrije tijd. Het is namelijk vooral in dit domein waar zich het voornaamste socialisatiestadium van jongeren voltrekt: de omgang met de vriendenkring. Ook het experimenteren met gedrag, w.o. met alcohol- en middelengebruik voltrekt zich in belangrijke mate in de de vriendenkring. Gezien het feit dat de invloed van ouders binnen het socialisatieproces van jongeren flink terrein verloren heeft, kan van hun corrigerende rol geen wonderen verwacht worden. Hoewel de invloed van ouders dus niet overschat moet worden, wijst sociaal wetenschappelijk onderzoek uit dat ouders die in de kinderjaren een goede band met hun kind hebben opgebouwd en zowel een affectief betrokken als corrigerende opvoedingsstijl hanteren, wel degelijk invloed uitoefenen op de gedragskeuzes van hun kroost. Deze constatering is rechtvaardigen m.b.t. alcoholmatiging interventies gericht op het domein van de vrije tijd en dan met name de omgang met de vriendenkring en het appelleren aan opvoedingsverantwoordelijkheid van ouders. - De bekende hoogleraar jeugdbeleid M. de Winter bepleit al sinds jaren een verdichting van pedagogische infrastructuur. Hiermee bedoeld hij dat jongeren bij het doorbrengen van hun tijd in het publieke domein behoefte hebben aan bemoeienis van volwassenen die de dialoog met hen aangaan. Hij benadrukt het belang van de aanwezigheid in de publieke ruimte van professionals die jongeren serieus nemen, belangstelling tonen en tegelijkertijd de jongeren aanspreken op hun gedrag en de confrontatie met hen weten aan te gaan. - In de criminologie en de sociale wetenschappen zijn veel inzichten gebaseerd op de sociale bindingstheorie en de gelegenheidstheorie. M.b.t. alcoholgebruik houden deze theorieën summier geschetst in dat de aantrekkelijkheid en eenvoudige toegankelijkheid van alcohol, de afwezigheid van begrenzing en controle door (voor de jongeren) belangrijke volwassenen en een gebrekkige sociale verbondenheid en gebrekkige aanvaarding van de morele waarde van conventionele regels al snel leiden tot risicovol (in)drink gedrag. Interventies met het oog op terugdringen van risicovol (drink)gedrag zouden dus gericht moeten zijn op het in de leefwereld van jongeren terugbrengen van (vormen van) sociale controle en het genereren van sociale verbondenheid. Immers, wanneer jongeren zich verbonden voelen met

	<p>hun omgeving en zich betrokken weten op de geldende regels, dan zullen zij zich eerder conform die regels gedragen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - De socioloog Prof.dr. Talja Blokland bepleit het organiseren van vanzelfsprekende ontmoetingen in wijken, waar bewoners overlast van -doorgaans relatief onbekende- buurtbewoners en hangjongeren ondervinden. Vanzelfsprekende ontmoetingen tussen bewoners en hangjongeren vergroot de sociale voorspelbaarheid in het algemeen en het veiligheidsgevoel van bewoners. Het verlaagd de drempel naar elkaar op het moment dat gedrag bedenkelijke vormen aanneemt en werkelijke hinder wordt ervaren. - Een recente studie naar alcoholmisbruik onder jongeren in de regio IJsselland, uitgaande van de Universiteit Twente en uitgevoerd in opdracht van de politie IJsselland, sluit goed aan bij de geschetste wetenschappelijke inzichten. De onderzoekers bepleiten een aanpak waarbij actief ingespeeld wordt op bindingsfactoren: enerzijds moeten jongeren aangesproken worden op hun gedrag en moeten heldere grenzen gesteld worden, anderzijds "dienen de te plegen interventies plaats te vinden met respect voor de mores van de groep en moeten liggen op het vlak van verbinden en binden" (H. Lindt en R. Bats, 2007).
Doelgroep	Primair: de buurt: hangjongeren en hun directe omgeving (omwonenden, ondernemers, scholen, etc.)
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Het bevorderen van (vanzelfsprekende, functionele) ontmoetingen tussen groepen in de buurt/wijk; - Bevorderen van de zelfredzaamheid van bewonersgroepen, m.b.t. de als hinderlijk ervaren gedragingen van jongeren in de openbare ruimte (w.o. alcoholgebruik); - Het bevorderen van ouderlijke betrokkenheid en opvoedingsverantwoordelijkheid, wat betreft het doen en laten van hun kroost in de openbare ruimte; - Genereren van betrokkenheid en verantwoordelijkheid van hanggroepen t.o.v. hun omgeving; - Het op toegankelijke wijze bespreekbaar stellen van gedrag van jongeren in de publieke ruimte, w.o. alcoholgebruik; - Vergroten van de sociale voorspelbaarheid in de openbare ruimte;
Leefgebied	☒ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen (onderzoek) ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	Op basis van actuele beschikbare gegevens van jongerenwerk, politie en gemeente worden hotspots in kaart gebracht, waar beginnende signalen van overlast rondom hanggroepen spelen (in geëscaleerde situaties zal meer curatief/repressief geopereerd moeten worden, waarmee deze interventie niet volstaat). Op die hotspots leggen jongerenwerkers contact met groepen jongeren die gebruik maken van de openbare ruimte in buurten/wijken. Zij hebben belangstelling voor de jongeren en tonen zich betrokken op hun ervaringen en behoeften. Zij inventariseren

	<p>de uiterlijk waarneembare en de door jongeren ervaren knelpunten en investeren in toegankelijk contact met de betreffende hanggroepen. Daarnaast treden zij in contact met omwonenden en andere betrokkenen om de door hun ervaren knelpunten te inventariseren. Vervolgens worden er laagdrempelige ontmoetingen gearrangeerd tussen jongeren en de omgeving/betrokken partijen (omwonenden, winkeliers, scholen, ouders, etc.). Bij deze ontmoetingsarrangementen is in elk geval het jongerenwerk zelf aanwezig, als initiator, dialoogstuurder en –begeleider. In voorkomende gevallen kan aanwezigheid van (wijk)politie en mogelijk de gemeente (of andere partijen) gewenst zijn.</p> <p>Inzet van die ontmoetingen is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de verschillende partijen (minimaal) met elkaar laten kennismaken; - het verlagen van de drempel naar elkaar toe (jongeren-omwonenden, etc. en vice versa); - begrip genereren voor belangen en standpunten van betrokken partijen; - bewust zijn dat samenleven impliceert “elkaar het licht in de ogen gunnen”; - eventueel worden omwonenden e.d. geïnformeerd over de rol en functie van ‘hanggedrag’ van jongeren in het licht van hun ontwikkelingsstadium, - uitgangspunt is: iedere betrokkene heeft eigen verantwoordelijkheid. <p>In die ontmoeting(en) wordt enerzijds met jongeren hun gedrag in de openbare ruimte (w.o. alcohol- en middelengebruik) besproken en de effecten hiervan op de omgeving en anderzijds met betrokken partijen de wijze waarop zij dit hanteren (in communicatief opzicht, mbt formele verantwoordelijkheden, etc.).</p> <p>De inhoud en vorm van de gearrangeerde ontmoetingen is afhankelijk van de lokale situatie. Een onderdeel kan zijn dat men komt tot afspraken en controle op het nakomen ervan. Daarbij zou ook geanticipeerd moeten worden op het corrigerend vermogen van jongeren onderling en de verantwoordelijkheid van ouders. Desgewenst kunnen in bepaalde situaties ook andere maatschappelijke organisaties participeren door bijvoorbeeld informatie te verstrekken over risicogedrag (het CAD i.g.v. alcohol- en middelengebruik).</p>
<p>Interventie reeds uitgevoerd?</p>	<p>☒ Nee ☒ Ja (toelichting)</p> <p>Noodzakelijk voor interventies is de aanwezigheid van uren vindplaatsgericht jongerenwerk in de wijk/buurt.</p> <p>Onderdelen van de beschreven interventie vormen een basisbestanddeel van het ambulant jongerenwerk (contactlegging met hanggroepen e.a. op straat e.d.). De doelgerichte contactlegging met omwonenden/betrokkenen echter, vormt op lang niet elke plek waar (een vorm van) ambulant jongerenwerk bestaat, een structureel onderdeel van de gehanteerde methodiek. In Zwolle-Zuid is door het jongerenwerk i.s.m. Gemeente en politie een format ontwikkelt voor de aanpak van overlast van hangjongeren, waarin aandacht voor het actief betrekken van alle mogelijke partijen, met een heldere scheiding van taken en verantwoordelijkheden van participerende organisaties. Deze format is door de Gemeente weliswaar stedelijk gelanceerd, maar niet geïmplementeerd. Voorts betreft het een aanpak die gericht is op het aanpakken van reeds bestaande overlastproblemen.</p>

(Beoogde) uitvoerende instantie	Lokaal wijkgericht jongerenwerk, ambulante jongerenwerk. In Zwolle: Travers, jongerenwerk.
(Beoogde) samenwerkingspartners	Politie, Gemeenten (en afhankelijk van de lokale situatie, mogelijke andere organisaties in de maatschappelijke sector, zoals CAD, woningcorporaties e.a.).
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee ☒ Ja (toelichting) Als gestructureerde werkwijze niet. Van de afzonderlijke elementen is de effectiviteit wél aangetoond: - Binnen Zwolle-Zuid is de ontwikkelde en beproefde format in voorkomende gevallen effectief gebleken; - Sociaal wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat het leggen van sociale verbindingen positieve effecten geeft op de subjectieve ervaring van betrokkenen en de mate waarin jongeren verantwoordelijkheid (willen) dragen.
Kosten	Er zijn geen extra kosten aan verbonden wanneer: - de hotspots reeds onderdeel uitmaken van het geografische werk-/doelgebied van het wijkgerichte jongerenwerk; - er op lokaal niveau een instellingsnetwerk bestaat waarvan jongerenwerk, gemeente en politie deel uitmaken; - het jongerenwerk beschikt over voldoende capaciteit en uren; - het jongerenwerk beschikt over eventuele middelen en faciliteiten (bijv. werkbudget voor het regelen van een accommodatie voor ontmoetingsarrangementen e.d.); - de jongerenwerker(s) beschikt over voldoende professionele bagage om uitvoering te geven aan de interventie. Wanneer in één der genoemde factoren (nog) niet is voorzien, zal dit benodigde kosten met zich meebrengen m.b.t. urenuitbreiding, werkbudget en/of training/toerusting.
Verantwoordingswijze	Rondom hotspots organiseren van follow ups waarbij de interventie geëvalueerd wordt met alle betrokken partijen a.d.h.v. gestelde doelen. Eventueel bijstellen, het aanbrengen van verbeteringen; Evaluatierapportage. Meewegen van overlastmeldingen, kwantitatieve gegevens politie en gemeente.
Overig	Samenwerkingspartners (jongerenwerk, politie en gemeente) moeten een heldere gemeenschappelijke doelstelling en onderling een helder onderscheid van functies, taken en verantwoordelijkheden formuleren.

Interventie 23 Productnaam	Training Signaleren, Trends en Rages
Omschrijving	Ten behoeve van de toeleiding van jongeren en hun ouders naar preventie en of zorg wordt een training aangeboden met daarin aandacht voor middelenkennis, signaleren & doorverwijzen en motiverende gesprekstechnieken.
Doelgroep	Primair: intermediairs die met jongeren werken zoals politieagenten, jongerenwerkers, docenten, horecamedewerkers, BJZ, AMW etc.
Doelstelling(en)	De deelnemers weten / kennen na afloop: <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende middelen en de risico's daarvan • Trends en rages in relatie tot middelen gebruik • Hoe ze in gesprek kunnen komen met jongeren over trends, rages en middelengebruik • Wat motiverende gesprekstechnieken zijn • Hoe ze jongeren binnen hun gemeente kunnen doorverwijzen richting hulp; ze kennen de routebeschrijving De deelnemers kunnen na afloop: <ul style="list-style-type: none"> • Trends en rages signaleren • Het signaleringsformulier hanteren (SF) • In gesprek gaan met jongeren over middelengebruik
Leefgebied	☒ Thuis ☒ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☒ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	Een training die bestaat uit minimaal 3 dagdelen (12 uren) waarin kennis en vaardigheden aan bod komen. Het programma kan worden aangepast aan de vraag maar ziet er globaal als volgt uit: Dagdeel 1: alcohol (en drugs) en jongeren; kennis over alcohol (e.o. drugs); communicatie in relatie tot trends en rages; signaleren trends en rages. Dagdeel 2: Signaleren: signaleringsformulier; mogelijkheden tot hulp- en dienstverlening; toelichting op instelling voor verslavingszorg. Dagdeel 3: routeplanner, basis motiverende gesprekstechnieken.
Interventie reeds uitgevoerd?	☐ Nee ☒ Ja, deze training wordt in verschillende varianten gebruikt binnen het werkgebied van Tactus Verslavingszorg.

(Beoogde) uitvoerende instantie	Tactus Verslavingszorg
(Beoogde) samenwerkingspartners	De partners binnen 'minder drank, meer scoren'
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee, er is een effectevaluatie in voorbereiding en de reacties van deelnemers zijn zeer bemoedigend. ☐ Ja (toelichting)
Kosten	2.120,- euro per training (3 dagdelen, inclusief voorbereiding, voorgesprek, materialen (cursusmappen, folders, handouts) en activiteiten. De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.
Verantwoordingswijze	Er wordt geëvalueerd door middel van een evaluatieformulier
Overig	De (duur en inhoud) van de training kan worden aangepast aan de vraag.

Interventie 24 Productnaam	Chill Out - consultatie
Omschrijving	<p>Netwerk- en ketenpartners staat er niet alleen voor als het gaat om de aanpak van alcohol en drugsgebruik. Cad biedt de mogelijkheid de kennis en ervaring van de jeugdhulpverleners van Cad in te zetten om vroegtijdig in te kunnen springen op risicogedrag en gebruik van alcohol en drugs. Dit kan bijvoorbeeld door jeugdhulpverleners structureel te laten participeren in overlegvormen als Zorg Advies Teams op scholen en J-teams binnen gemeenten. Daarnaast kunnen netwerk- en ketenpartners, maar ook ouders/verzorgers en jongeren zelf, informatie en advies vragen bij de jeugdhulpverleners van Cad over alcohol- en/of drugsgebruik door jongeren.</p>
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> - Zorgcoördinatoren van scholen - Zorg Advies Teams van scholen - Gemeentelijke overlegvormen zoals bijv. J-teams - Ouders/verzorgers - Jongeren tussen 12-23 jaar - Netwerk- en ketenpartners
Doelstelling(en)	<p>Vroegsignalering van gebruik van alcohol en/of drugs door jongeren en informatieverstrekking en advies voor jongeren, ouders/verzorgers, netwerk- en ketenpartners.</p>
Leefgebied	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Thuis ☒ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Plaats in de zorgketen	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>De jeugdhulpverleners zijn telefonisch bereikbaar voor vragen en advies, daarnaast kunnen zij deelnemen aan diverse overlegvormen.</p>
(Beoogde) uitvoerende instantie	<p>Tactus Verslavingszorg</p>
Effectiviteit aangetoond?	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ja ☐ nee
Kosten	
Verantwoordingswijze	
Overig	

Interventie 25 Productnaam	Chill Out - Toeleiding
Omschrijving	<p>Ten behoeve van toeleiding naar zorg wordt gemiddeld een tweetal individuele gesprekken gevoerd met een jongere en/of de ouders/verzorgers volgens een outreachende, laagdrempelige werkmethode. Deze toeleiding is noodzakelijk om jongeren die extern gemotiveerd zijn een AWBZ-gefinancierd behandeltraject te laten volgen. Binnen de (gemiddeld) twee gesprekken wordt getracht een band op te bouwen met de jongere en inzicht te verkrijgen in de problematiek. Van daaruit kan een juist behandelaanbod worden opgesteld.</p>
Doelgroep	<ul style="list-style-type: none"> - jongeren in de leeftijd van 12 - 23 jaar - ouders/verzorgers van deze jongeren
Doelstelling(en)	<p>Jongeren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inzicht in verkrijgen in alcohol- en/of drugsgebruik en evt. achterliggende problematiek - Motiveren voor/toeleiden van jongeren naar hulpverlening <p>Ouders:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning in de opvoeding - Ondersteuning in omgang met de jongere - Uitleg en/of advies ten aanzien van alcohol- en/of druggebruik
Leefgebied	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Thuis ☒ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving
Plaats in de zorgketen	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie

<p>Werkwijze/aanpak</p>	<p>Naar aanleiding van een melding van bijvoorbeeld een school of een netwerk- of ketenpartner neemt een hulpverlener van Tactus Verslavingszorg contact op met de jongere en de ouders/verzorgers. De hulpverlener maakt een afspraak met de jongere, een collega-hulpverlener plant een afspraak met de ouders/verzorgers. In overleg met de jongere wordt bepaald waar de gesprekken plaatsvinden. De gesprekken met ouders/verzorgers vinden veelal plaats in de thuissituatie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jongeren Doel van de gesprekken is contactlegging en motiveren voor/toeleiden van jongeren naar hulpverlening (Het evt. te volgen AWBZ-gefinancierde behandeltraject bestaat uit een uitgebreid intake gesprek en behandeling) • Ouders/verzorgers In de gesprekken met ouders wordt nader ingegaan op de specifieke situatie binnen het gezin. Daarbij zijn ondersteuning in opvoeding en de omgang met de jongere belangrijke speerpunten. <p>Tactus Verslavingszorg streeft laagdrempeligheid na door binnen een week na de melding een eerste gesprek te plannen en zo geen wachtlijst te laten ontstaan.</p> <p>Scholen wordt de mogelijkheid geboden een convenant te sluiten om gemaakte afspraken betreffende melding en verdere aanpak vast te leggen.</p>
<p>(Beoogde) uitvoerende instantie</p>	<p>Tactus Verslavingszorg</p>
<p>(Beoogde) samenwerkingspartners</p>	<p>Netwerk- en ketenpartners, MBO scholen en scholen voor voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs.</p>

Interventie 26	
Productnaam	Verkrijgbaarheidsonderzoek
Omschrijving	Het uitvoeren van mystery-guest onderzoek naar de verkrijgbaarheid onder de wettelijke leeftijdsgrenzen (alcohol: niet onder de 16 jaar, sterke drank: niet onder de 18 jaar).
Doelgroep	Primair: Gemeenten Secundair: jongeren, alcoholverstrekkers (horeca, slijterijen, slijterijen, verenigingen), politie en VWA.
Doelstelling(en)	De resultaten van het onderzoek bieden: <ol style="list-style-type: none"> 1. Inzicht in de praktijk van alcoholverstrekking onder de wettelijke leeftijdsgrenzen aan jongeren in de gemeente. 2. Mogelijkheden om door middel van het communiceren van de resultaten van het onderzoek aandacht te creëren voor (de handhaving van) de leeftijdsgrenzen in de drank- en horecawet zowel bij de verstrekkers van alcohol (horeca, slijterijen, supermarkten, verenigingen) en de kopers daarvan (jongeren). 3. Mogelijkheden om in overleg met VWA en de politie aan leeftijdscontroles door de politie en de handhaving van de leeftijdsgrenzen door de VWA in de gemeente of regio meer of minder prioriteit toe te kennen dan wel de capaciteit gericht in te zetten.
Leefgebied	☐ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☐ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☒ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☐ Preventie ☐ Curatie ☒ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>Jongeren worden door middel van de zgn. mystery-guest methode onder verantwoordelijkheid van de Universiteit Twente op pad gestuurd bij verschillende organisaties en op verschillende tijdstippen om alcohol te kopen, terwijl zij dat vanuit de wetgeving gezien niet zouden mogen. Over de resultaten wordt gerapporteerd.</p> <p>Bij dit onderzoek zal gewerkt worden met de methode 'mystery shopping'. Bij deze methode doen jongeren (die nog niet de wettelijke leeftijd hebben bereikt om alcohol te kopen), onder begeleiding van de Universiteit Twente, diverse aankoopogingen binnen de gemeente / regio. De deelnemende jongeren zijn afkomstig uit de eigen regio of gemeente en worden geselecteerd door hun eigen docenten. Richtlijnen bij selectie zijn toestemming van de ouders, geschiktheid voor de taak en uiterlijk conform leeftijd. Voorafgaand aan het onderzoek zullen de mystery shoppers vakkundig getraind worden, zodat zij optimaal zijn voorbereid op hun taak. Alle procedures en protocollen die tijdens het onderzoek gehanteerd worden zijn door de ethische en juridische commissies van de Universiteit Twente goedgekeurd. Tijdens de bezoeken zullen de jongeren worden bijgestaan door wetenschappelijke onderzoekers afkomstig van de Universiteit</p>

	<p>Twente.</p> <p>De aankoopopgaven zullen gedaan worden bij de volgende verkooppunten: supermarkten, slijterijen, (sport)kantines, horecagelegenheden en eventueel jongerencentra.</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	<p>☐ Nee</p> <p>☒ Ja (toelichting)</p> <p>Een dergelijk onderzoek wordt al meer uitgevoerd buiten de regio IJsselland (onder meer in de regio Eindhoven).</p>
(Beoogde) uitvoerende instantie	Stichting Alcoholpreventie (STAP) in samenwerking met de Universiteit Twente (UT).
(Beoogde) samenwerkingspartners	Afhankelijk van de gekozen strategie kan per gemeente ervoor gekozen worden juist vooraf bij de planning en uitvoering van het onderzoek de samenwerking te zoeken met de alcoholverstrekkende organisaties of hier juist van af te zien.
Effectiviteit aangetoond?	<p>☐ Nee</p> <p>☒ Ja (toelichting)</p> <p>De onderzoeksmethode 'mystery shopping' is een wetenschappelijk aanvaarde onderzoeksmethode die zeer betrouwbare gegevens oplevert en veelvuldig gebruikt wordt in binnen- en buitenland.</p>
Kosten	<p>De kosten zijn voor een groot deel afhankelijk van het aantal nalevingcontroles waarvoor wordt gekozen. Deze worden in beginsel vastgesteld op basis van het aantal verkooppunten. De steekproefgrootte varieert van 80 (alleen Zwolle) tot 175 (hele regio).</p> <p>Door met alle of een aantal gemeenten het onderzoek gezamenlijk uit te voeren kunnen de kosten worden beperkt. Indicatief zijn de volgende externe kosten in beeld gebracht.</p> <ul style="list-style-type: none"> - gemeente Zwolle (80 nalevingcontroles): 14.365,-- euro - gemeenten Zwolle en Kampen (120 nalevingcontroles): 17.335,-- euro - alle gemeenten IJsselland+Hattem (175 nalevingcontroles): 23.040,-- euro <p>De genoemde kosten zijn <i>inclusief</i> reiskosten externen en <i>exclusief</i> BTW en de minimale (onderzoeks)-begeleiding door de gemeente.</p> <p>De kosten per gemeente in de regio IJsselland worden op dit moment in beeld gebracht.</p>
Verantwoordingswijze	Er is geen sprake van evaluatie van het instrument, aangezien het in beginsel een eenmalig in te zetten instrument is.
Overig	Uiterlijk 4 maanden na afloop van het onderzoek ontvangt de gemeente een schriftelijke rapportage. De rapportage zal naast een uitvoerige analyse van de resultaten ook bestaan uit concrete aanbevelingen voor het gemeentelijk beleid. Dit beleidsadvies zal worden gedaan op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten. Naast de schriftelijke presentatie kan de opdrachtgever ook gebruik maken van de mogelijkheid tot een presentatie van de resultaten door de opdrachtnemer op locatie. De totale doorlooptijd van het onderzoek is 3 tot 4 maanden (afhankelijk van de steekproefgrootte).

Interventie 27 Productnaam	Aanvullende bepalingen Drank- en Horecawet en gemeentelijke verordeningen
Omschrijving	Door middel van gemeentelijke verordeningen kan de verkrijgbaarheid van alcohol in delen van een gemeente worden beperkt, leeftijdsgrenzen worden opgetrokken voor toegang van jongeren in bepaalde soorten horecabedrijven en gebieden in de openbare ruimte worden aangewezen waar het verboden is om alcohol te nuttigen.
Doelgroep	Inwoners van gemeenten, politie, gemeente
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - Door jongeren tot een bepaalde leeftijd (max. 21) de toegang te ontzeggen tot een horecabedrijf en alcoholverstrekking in bepaalde delen van de gemeente te verbieden, het alcoholgebruik onder jongeren terugdringen; - Het nuttigen van alcoholhoudende drank op straat beperken met als doel overlast te voorkomen.
Leefgebied	☐ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☐ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☒ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☒ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p><i>Verhoging minimumleeftijd voor toegang horecabedrijven</i> De algemene regel uit de Drank- en Horecawet is dat het is verboden aan personen onder de 16 jaar alcoholhoudende drank te verstrekken en aan personen onder de 18 jaar mag geen sterke drank worden geschonken Gemeenten kunnen op grond van artikel 20, lid 5 van de Drank- en Horecawet in een verordening bepalen dat "wordt verboden dat in de gemeente of een aangewezen deel ervan, in een horecalokaliteit van een bij de verordening aangewezen aard de aanwezigheid wordt toegelaten van personen beneden een bij de verordening te bepalen leeftijd welke echter niet hoger mag zijn dan 21 jaar." De verordening moet dus betrekking hebben op het weren van jeugdigen uit bepaalde typen horecabedrijven of uit bepaalde delen van de gemeente. Een algehele leeftijdsverhoging voor het gehele grondgebied van de gemeente ongeacht het type horecabedrijf is niet mogelijk.</p> <p><i>Verstrekking van alcohol in horecabedrijven aan banden leggen</i> Artikel 23 van de Drank- en Horecawet maakt het mogelijk gemeentelijke verordening op te stellen om de verstrekking van alcohol aan banden te leggen. Dit verbod op tappen en slijten kan bepaalde delen van de gemeente beslaan, bepaalde inrichtingen betreffen en kan van tijdelijke of permanente aard zijn. Ook hebben gemeenten de mogelijkheid ook de mogelijkheid de verkoop van zwakalcoholische drank in winkels en snackbars voor een bepaalde periode te beginnen. Een verordening op basis van artikel 23 moet voor advies worden gezonden naar de inspecteur voor de Drankwetgeving.</p>

	<p><i>Het nuttigen van alcoholhoudende drank in de openbare ruimte verbieden</i></p> <p>Gemeenten kunnen in hun Algemene Plaatselijke Verordening (APV) een artikel opnemen waarin is bepaald dat het verboden is “op de weg, die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te nuttigen of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben.”</p> <p>In de Model-APV betreft het artikel 2.4.8. Voorwaarde is wel dat na opname van dit artikel in de APV een duidelijk omschreven gebied door het college wordt aangewezen. Er dient een gerechtvaardigde vrees te bestaan voor aantasting van de openbare orde, zoals bijvoorbeeld het uitgaansgebied in het centrum van een stad/dorp of een park waar regelmatig overlast van deze aard veroorzaakt wordt. Hiermee is gelijk het motief gegeven voor het opnemen van deze bepaling: het gaat om overlast veroorzaakt door het nuttigen van alcoholgebruik, gezondheidsaspecten van alcoholgebruik spelen bij het opnemen van deze bepaling geen rol, maar is wel een (onbedoeld) neveneffect.</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	<p>☐ Nee</p> <p>☒ Ja (toelichting)</p> <p>Enkele gemeenten beschikken reeds over een drank en horecaverordening waarin zij met name de leeftijdsgrenzen voor toegang tot horecabedrijven hebben verhoogd. Voor wat alcoholgebruik in de openbare ruimte heeft de gemeente Zwolle de gehele binnenstad, winkelcentra en enkele andere gebieden aangewezen als plaatsen waar geen alcohol genuttigd mag worden, terrassen en evenemententerreinen uitgezonderd.</p>
(Beoogde) uitvoerende instantie	Gemeente
(Beoogde) samenwerkingspartners	Politie, VWA , stadswacht
Effectiviteit aangetoond?	<p>☐ Nee</p> <p>☒ Ja (toelichting)</p> <p>Van belang is het gebied in de openbare ruimte dat wordt aangewezen zo te bepalen dat “verschuivings”problemen voorkomen worden. En uiteraard dat er wordt gecontroleerd op de naleving van de aanvullende bepalingen.</p>
Kosten	-
Verantwoordingswijze	
Overig	<p>Het toezicht op de naleving van het verbod op het nuttigen van alcoholhoudende drank in de openbare ruimte kan plaatsvinden door daartoe aangewezen toezichhouders van de gemeente. Opsporing kan plaatsvinden door de politie en bijzondere opsporingsambtenaren. Het artikel waarin gebieden worden aangewezen als plaatsen waar geen alcohol mag worden genuttigd richt zich niet specifiek op jongeren maar op eenieder die alcohol nuttigt op straat of daartoe aangebroken flessen, blikjes e.d. bij zich heeft.</p> <p>Het toezicht op de naleving van de verordeningen op basis van de Drank- en Horecawet kan plaatsvinden door medewerkers van de Voedsel- en Warenautoriteit. Opsporing kan plaatsvinden door de politie en bijzondere opsporingsambtenaren.</p>

Interventie 28	
Productnaam	Samenwerken, slim, intensief en effectief, t.b.v. handhaving leeftijdsgrenzen.
Omschrijving	Toezicht en handhavingsinspecties van de VWA op het gebied van leeftijdsgrenzen, in het gebied IJsselland in samenwerking met gemeenten plannen en uitvoeren. Inzet is: de beschikbare capaciteit vergroten en effectiever gebruiken. Informatie-uitwisseling zo slim en effectief mogelijk laten plaatsvinden.
Doelgroep	Gemeenten, Politie en VWA
Doelstelling(en)	<p>Zo effectief mogelijk beschikbare toezicht- en handhavingcapaciteit met betrekking tot leeftijdsgrenzen inzetten. Zo slim en effectief mogelijk handhaven.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Invoering Meldingsformulier voor meldingen door overheidspartners aan VWA-Noord omtrent alcoholverstrekingen aan te jeugdigen. 2. Uitwisseling van relevante informatie via e-overheid optimaal benutten. (Toekomstige) registraties zodanig inrichten dat aansluiting mogelijk is bij bouwstenen van e-overheid. 3. Samenwerking gemeente en VWA. In specifieke situaties is het mogelijk dat gezamenlijk activiteiten uitgevoerd worden.
Leefgebied	☐ Thuis ☐ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☐ Voorlichting ☒ Voorzieningen ☐ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☐ Preventie ☐ Curatie ☒ Repressie
Werkwijze/aanpak	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meldingsformulier toepassen en per mail-bericht toezenden naar mailadres NDKlachtDHT@vwa.nl. 2. Mogelijkheden en ontwikkelingen van e-overheid optimaal benutten. Zie http://www.e-inspecties.nl/ met Prototype(s) Digitaal dossier: Aanzet voor eerste prototype > Digitaal dossier Prototype workshop 2 >
Interventie reeds uitgevoerd?	☒ Nee ☐ Ja (toelichting)
(Beoogde) uitvoerende instantie	VWA, gemeenten
(Beoogde) samenwerkingspartners	Gemeenten, politie IJsselland en VWA

Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☐ Ja (toelichting)
Kosten	P.M.
Verantwoordingswijze	

Interventie 29	Inhuren capaciteit van VWA naar gemeente	
Productnaam		
Omschrijving	Er is op dit moment niet genoeg capaciteit binnen VWA om ook aan vraag vanuit verschillende gemeenten te voldoen. Een mogelijkheid voor capaciteitsvergroting zou zijn om vanuit gemeenten capaciteit bij VWA in te huren.	
Doelgroep	Gemeenten en VWA	
Doelstelling(en)	Capaciteitsvergroting op inhuurbasis	
Leefgebied	☐ Thuis ☐ Onderwijs ☐ Vrije tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving	
Gebied van gezondheidsbevordering	☐ Voorlichting ☒ Voorzieningen ☐ Voorschriften	
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☐ Preventie ☐ Curatie ☒ Repressie	
Werkwijze/aanpak	Gemeenten geven voor een afgesproken periode aan hoeveel capaciteit ze willen inzetten, VWA maakt kosten en tijdanalyse om capaciteit te leveren.	
Interventie reeds uitgevoerd?	☒ Nee ☐ Ja (toelichting)	
(Beoogde) uitvoerende instantie	Gemeenten en VWA	
(Beoogde) samenwerkingspartners	Gemeenten en VWA	
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee ☐ Ja (toelichting)	
Kosten	Uurtarief controleur is 75,- euro excl. kilometervergoeding	
Verantwoordingswijze	Urenverantwoording systeem binnen VWA en maandelijkse nota	

Interventie 30	Gecontroleerd Alcoholgebruik	
Productnaam		
Omschrijving	Het controleren, reguleren en verminderen door volwassenen/toezichthouders/ouders/ op het gebruik van alcohol door jeugd onder de 16.	
Doelgroep	Primair: horecaondernemers/personeel/vrijwilligers/beveiliging / ouders Secundair: bezoekers , jeugd.	
Doelstelling(en)	Het terugdringen van het alcoholgebruik onder de jeugd . Hiervoor de huidige wet en regelgeving gebruiken als instrument met extra aandacht voor controle en handhaving. (Leeftijdscntroles, afspraken happy hours, training barcode) Dezelfde wet en regelgeving en extra aandacht consequent en duidelijk toepassen bij drinkketen en sportkantes + extra toezicht op alcoholgebruik.. Niet gedogen maar aanpakken. Strafbaar stellen van het gebruik van alcohol door jeugd onder de 16 jaar. Niet alleen de verstrekker beboeten.	
Leefgebied	☐ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☐ Handhaving en wet- en regelgeving	
Gebied van gezondheidsbevordering	☐ Voorlichting ☒ Voorzieningen ☐ Voorschriften	
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie	
Werkwijze/aanpak	<ul style="list-style-type: none"> - stimuleren controles op alcohol gebruik jeugd. Signaleren en actie ondernemen. Ondernemers/personeel , Kantines/vrijwilligers, Keten/ouders,toezichthouders - training barcode horeca personeel /vrijwilligers / "keeteigenaren- ouders" - Extra aandacht leeftijdscntroles aan de deur, achter de bar. Idem voor keten en sportkantes. Eventueel door middel van leeftijdcode registratie. - ondersteuning van personeel of controle en uitvoering hiervan - afspraken maken met gemeente over.Happy hourbeleid - communicatie /actie en duidelijkheid tussen gemeente/horeca/politie/bezoeker - controle op vergunningen , verstrekking (kantine,keet,horeca) - voor het gebruik van bijgebouwen/schuren als keet aanvraag indienen bij gemeente (bestemmingsplan). Geen horeca bestemming geen alcohol verkoop !! 	
Interventie reeds uitgevoerd?	☒ Nee, gebeurd te weinig of niet bij para commercie en illegale drinkketen. ☒ Ja , in de horeca worden diverse controlemiddelen door	

	<p>personeel gebruikt om het alcoholgebruik onder de jeugd tegen te gaan. Hetzelfde niveau controles op andere plaatsen waar de jeugd ook alcohol kan verkrijgen moet effectief zijn.. Handhaven op huidige wet & regelgeving.</p>
(Beoogde) uitvoerende instantie	Horeca – Tactus Verslavingszorg – VWA- Politie
(Beoogde) samenwerkingspartners	Gemeente – Politie- Horeca – Tactus Verslavingszorg- KHN – SRO
Effectiviteit aangetoond?	☐ Nee ☒ Ja – controle en regels werken preventief in de horeca om het alcoholgebruik onder de 16 te verminderen, toezicht te houden en controleren , dit zal dus ook elders het geval zijn.
Kosten	<p>Regelgeving voldoet .Bij juiste handhaving geen extra kosten. Eventuele extra investeringen op extra controle mogelijkheden verschilt per sector. (Om effectiever en sneller te constateren en handhaven zou het een mogelijkheid kunnen zijn om een team van politie en vwa gezamenlijk op pad te sturen.)</p>
Verantwoordingswijze	<ul style="list-style-type: none"> - In plaats van alleen de verstrekkers ook de gebruikers beboeten - Leeftijdscodaverslag (zoals bij. HACCP registratie). Opstarten als soort dagboek, steekproefsgewijs controleren.
Overig	Overzicht van verleende vergunningen en illegale plaatsen waar alcohol verstrekt wordt.

Interventie 31 Productnaam	“Meer dan een biertje”
Omschrijving	<p>“Meer dan een biertje” wil jongeren, met name jongeren onder de 16 jaar, en hun ouders bewust maken van de risico's van alcoholgebruik op jeugdige leeftijd, en wil daarmee problemen op langere termijn voorkomen. Het betreft een aanpak voor jongeren tussen 12 – 16 jaar die door de politie worden aangehouden op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) of strafrecht omdat ze hinder of overlast veroorzaken of andere delicten plegen onder invloed van alcohol (betreft feiten die voor een Halt-afdoening in aanmerking komen).</p> <p>De jongeren worden door de politie thuis gebracht waar jongeren en hun ouders worden geïnformeerd over de vervolg-aanpak die inhoudt dat jongeren en hun ouders worden doorverwezen naar Bureau Halt.</p> <p>De leerstraf (Halt-afdoening in samenwerking met Tactus) houdt in dat jongeren de cursus “Meer dan een biertje” gaan volgen en hun ouders een informatiebijeenkomst bezoeken. Bij onvoldoende deelname wordt alsnog een boete opgelegd.</p>
Doelgroep	Primair: jongeren in de leeftijd van 12 – 16 jaar Secundair: de ouders van de jongeren
Doelstelling(en)	<ul style="list-style-type: none"> - De jongere kent de risico's van alcohol op de gezondheid; - De jongere kent de invloed van alcohol op het gedrag; - De jongere heeft inzicht in het eigen drankgebruik en de effecten ervan op zijn/haar gedrag; - De jongere heeft inzicht in de relatie tussen alcoholgebruik en het gepleegde delict/de overtreding; - De jongere heeft het voornemen minder te drinken; - De ouders kennen de aanpak “Meer dan een biertje”; - De ouders kennen de risico's van alcohol op de gezondheid van hun kind; - Ouders weten dat ze met hun opvoeding bij kunnen dragen aan het verminderen van het drinken van hun kind; - De ouders kennen opvoedingsmogelijkheden in relatie tot alcoholgebruik van hun kind; - De ouders hebben het voornemen grenzen te stellen aan het alcoholgebruik van hun kind.
Leefgebied	☒ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☒ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☒ Repressie
Werkwijze/aanpak	<ul style="list-style-type: none"> • De politie signaleert dat er sprake is van baldadig gedrag in combinatie met alcoholgebruik bij een jongere in de leeftijd van 12 – 16 jaar. De bedoelde gedragingen zijn

	<p>beschreven in een handhavingsarrangement;</p> <ul style="list-style-type: none"> • De politie maakt een aantekening van de gegevens van de jongere die minimaal nodig zijn voor de verdere administratieve afhandeling later op het bureau. Dit zijn: <ul style="list-style-type: none"> - naam - adres - woonplaats - geboortedatum - tijdstip - reden aanhouding - de jongere is thuis afgeleverd/de jongere is door de ouders opgehaald; • De jongere wordt door de politie naar de ouders gebracht. De jongere en zijn/haar ouders hebben een folder ontvangen; • Indien blijkt dat de jongere niet uit de gemeente..... afkomstig is, dan wordt de jongere naar het politiebureau gebracht, worden de ouders op de hoogte gesteld en gevraagd om hun zoon of dochter op te komen halen. De jongere wacht in de hal van het politiebureau, waar ook altijd een wachtcommandant aanwezig is; • De jongere en de ouders wordt medegedeeld dat de jongere doorverwezen wordt naar Bureau HALT; • De informatie van de jongere en zijn/haar ouder(s) gaat naar een vaste medewerker van de afdeling jeugdzaken bij de politie (A01 procedure) • Deze medewerker verwerkt de informatie en vult deze zo snel mogelijk aan. • Er gaat een melding naar het HALT-bureau middels een fax. • Het HALT-bureau roept de ouders en de jongere op en geeft nadere uitleg over het project en de consequenties bij onvoldoende deelname. • Het HALT-bureau voert een screening uit op mogelijke zwaardere achterliggende problematiek en stelt vast of de jongere geschikt is voor deelname aan het project. • Mocht blijken dat er sprake is van bedoelde problematiek dan zal voor een maatwerk aanpak gekozen worden. Dit kan bijv. betekenen een individuele leerstraf of verwijzing naar de (TACTUS)hulpverlener. • Het HALT-bureau schakelt Tactus Verslavingszorg in. • Tactus Verslavingszorg nodigt op korte termijn zowel de ouders als de jongere uit voor deelname aan "Meer dan een biertje". • De bijeenkomsten vinden plaats bij Tactus Verslavingszorg. • Er zal rekening worden gehouden met schooltijden van de jongeren en werktijden van de ouders. • De ouders krijgen een bijeenkomst. • De jongere volgt de cursus. • Tactus Verslavingszorg verzorgt de afmelding naar het HALT-bureau middels een standaard afmeldingsformulier. • Bij onvoldoende deelname vindt terugkoppeling naar de politie plaats en zal alsnog een boete worden opgelegd.
<p>Interventie reeds uitgevoerd?</p>	<p>☐ Nee</p> <p>☒ Ja, gestart in de gemeente Deventer medio april 2007.</p>

(Beoogde) uitvoerende instantie	De gemeente is projectleider (trekker)
(Beoogde) samenwerkingspartners	politie, bureau HALT, Tactus Verslavingszorg
Effectiviteit aangetoond?	☒ Nee. De pilot in Deventer van het project loopt van maart 2007 tot en met december 2007. In het eerste half jaar kunnen knelpunten worden opgelost, procedures en formulieren worden uitgetest en bijgesteld. Vanaf september 2007 zal een onderzoek starten door de Radboud Universiteit van Nijmegen (Rutger Engels) naar de effecten. ☐ Ja (toelichting)
Kosten	<p>Bij een bereik van 50 jongeren bedragen de kosten 18.220,- euro (incl. groepstrainingen, individuele trainingen, ouderbijeenkomsten, folder, PR en evaluatie)</p> <p>De kosteninschatting bestaat uit 2 onderdelen:</p> <p>1. Implementatiekosten bij voldoende draagvlak bij partners als politie, bureau Halt en het OM: Investering van 50 uur of te wel: € 3839,00</p> <p>2. Uitvoeringskosten:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Ouderbijeenkomst: € 332,12 o Individuele training per jongere: € 624,24 of indien mogelijk groepstraining 4-6 jongeren : € 831,19 <p>Bij een bereik van 50 jongeren wordt uitgegaan van 75% groepsbijeenkomsten en 25% individuele bijeenkomsten. De totale begroting op basis van een bereik van 50 deelnemers (inclusief materiaalkosten en evaluatiekosten) wordt daarmee:€ 20.050.</p> <p>Het betreft hier vooralsnog een maximum bedrag. In geval er minder dan 50 jongeren worden bereikt nemen de kosten voor trainingen af. De kosten van Tactus verslavingszorg zijn berekend op basis van het uurtarief 2007 van Tactus verslavingszorg.</p>
Verantwoordingswijze	De cursusbijeenkomsten van de jongeren worden mondeling geëvalueerd. Het project wordt middels een onderzoek door de Radboud Universiteit van Nijmegen vanaf september 2007 onderzocht op effecten.
Overig	In de APV dienen bij voorkeur bepalingen te zijn opgenomen t.a.v. hinderlijk drankgebruik.

Interventie 32 Productnaam	“Zet een bevlogen bestuurder in” (ter bevordering zelfregulering)
Omschrijving	<p>Maak gebruik van de kracht van bestuurders om de boodschap “Overmatig alcoholgebruik door jongeren brengt veel gezondheidsrisico’s en maatschappelijke problemen met zich mee” breed te verkondigen.</p> <p>De tijd dat je je met dit thema niet populair maakte omdat je al snel van betutteling werd beticht is voorbij.</p> <p>Op dit moment is het een thema waar een bevlogen burgemeester of wethouder zich mee kan profileren, ongeacht politieke achtergrond.</p>
Doelgroep	<p>Primair:</p> <p>De volgende vier doelgroepen kunnen worden onderscheiden. Het gaat hierbij om doelgroepen waar bestaande regelgeving (Drank- en Horecawet) van toepassing is, waar momenteel sprake is van een handhavingstekort en waar de mystery guest-aanpak gebruikt zou kunnen worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Commerciële horeca; - Winkeliers (supermarkten en slijterijen); - (Sport)verenigingen; - Welzijnsinstellingen (Jeugd- en Jongerencentra). <p>Afhankelijk van waar de problematiek speelt in een gemeente kunnen keuzes gemaakt worden: alle doelgroepen benaderen (met als grote voordeel dat deze ook niet naar elkaar gaan wijzen) of inzoomen op de doelgroep(en) waar de problemen spelen en daar maatwerk leveren.</p>
Doelstelling(en)	<p>Norm stellen en zelfregulering bevorderen m.b.t. de regel onder de 16 jaar geen alcohol</p>
Leefgebied	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Thuis ☐ Onderwijs ☒ Vrije tijd ☒ Handhaving en wet- en regelgeving
Gebied van gezondheidsbevordering	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Voorlichting ☐ Voorzieningen ☒ Voorschriften
Plaats in de zorgketen	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Toeleiding ☒ Preventie ☐ Curatie ☐ Repressie
Werkwijze/aanpak	<p>Aanvullend aan handhaving van wet- en regelgeving door uitvoerende diensten is het op bestuurlijk niveau consequent uitdragen van de boodschap hard nodig om weer een norm te stellen.</p> <p>Hierbij kan op een slimme manier gebruik worden gemaakt van het combineren van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - communicatieve technieken (in gesprek gaan met bestuurders van belangenverenigingen en instellingen op alle fronten waar de problematiek speelt, horeca, winkeliers, sportverenigingen, jeugd- en jongerencentra, een appèl doen op de maatschappelijke

	<p>verantwoordelijkheid van alle betrokkenen, veel publiciteit rondom deze bijeenkomsten organiseren),</p> <ul style="list-style-type: none"> - het sluiten van convenanten en - alternatieve handhavingstechnieken zoals het (evt. dreigen met) inzetten van de mystery guest-aanpak wanneer private partijen zelf niet aantoonbaar verantwoordelijkheid nemen (evt. met uitkomsten van mystery guest-aanpak publiciteit zoeken, instrument van “naming en shaming”). <p>Voor alle doelgroepen zijn vanuit de gemeentelijke praktijk stukken voorhanden op basis waarvan het gesprek aangegaan kan worden.</p> <p>Dit kan bijv. een convenant zijn (met de horeca worden nu al regelmatig convenanten afgesloten waarbij de invalshoek veelal ligt op het aspect veiligheid, het aspect gezondheid kan hieraan worden toegevoegd, dit vraagt om samenwerking tussen de portefeuillehouders openbare orde en gezondheid en de bijbehorende ambtelijke diensten), ofwel een suggestie voor het meer aandacht schenken aan de mogelijkheden die bestaande wetgeving biedt (zie voorstel m.b.t. niet-commerciële horeca).</p>
Interventie reeds uitgevoerd?	<p>☐ Nee</p> <p>☒ Ja. Een voorbeeld van een bestuurder die met het thema Jeugd en Alcohol aan de weg heeft getimmerd (en daarmee ook landelijk veel publiciteit heeft gekregen en op Rijksniveau zaken in gang heeft gezet) is de burgemeester van Katwijk (de heer J. Wienen).</p>
(Beoogde) uitvoerende instantie	Bestuurders van gemeenten (burgemeesters en wethouders)
(Beoogde) samenwerkingspartners	Zie beoogde doelgroep
Effectiviteit aangetoond?	<p>☒ Nee</p> <p>☐ Ja (toelichting)</p>
Kosten	Reguliere bestuurlijke en ambtelijke capaciteit
Verantwoordingswijze	n.v.t.
Overig	